

Sklep Firmowy
82-500 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 9
tel. (055) 279-20-02

OPTIMUS SA

ALTER Sp. z o.o.

Grudziądz, ul. Dworcowa 3

tel. (051) 46-11-411, fax (051) 46-11-416

**Komputery
Multimedia
Internet
Sieci komputerowe**

**Kserokopiarki
Fiskalizacje
Serwis**

WARMIA 2

82-500 Kwidzyn
ul. Staszka 18 A
tel. (055) 279-29-61

**NOWO OTWARTA
HURTOWNIA**

**CHEMICZNO-
KOSMETYCZNA**

ZAPRASZA
DO WSPÓŁPRACY
SKLEPY
IZAKŁADY PRACY

KURIER
DZIENNIK
POMORSKI

ROSK
AUTORYZOWANY DEALER
TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH

KWIDZYN UL. TARGOWA 26
tel. fax (0-55) 279 32 45
tel. kom. 0-602 663 420

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO

ROK VI • NR 49/335 • TEL./FAX 279-30-59, TEL. 279-22-64 • 4.12.1997 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

Leszek Czarnobaj nowym burmistrzem Kwidzyna

Rada Miejska Kwidzyna podjęła decyzję o odwołaniu burmistrza Jerzego Godzika. Jednocześnie w tajnym głosowaniu wybrano nowego burmistrza, dotychczasowego zastępcę do spraw oświaty, kultury i sportu - Leszka Czarnobaja.

Burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik złożył rezygnację, motywując swą decyzję uzyskaniem mandatu posła. Tłumaczył, że nie jest w stanie pogodzić obowiązków parlamentarzysty i przewodniczącego Zarządu Miasta.

Nowym burmistrzem Kwidzyna został Leszek Czarnobaj

Przypominamy, że Jerzy Godzik jest posłem Unii Wolności. Funkcję burmistrza sprawował 7,5 roku. Nowo wybrany burmistrz Kwidzyna Leszek Czarnobaj, podobnie jak dotychczasowy burmistrz, w samorządzie pracuje już drugą kadencję. Jest także przewodniczącym Koła Unii Wolności w Kwidzynie.

Zmiany nastąpiły także na stanowiskach wiceburmistrzów oraz przewodniczącego Rady Miejskiej. Dotychczasowy wiceburmistrz do spraw inwestycji zrezygnował ze względu na stan

zdrowia. Zastąpił go, powołany spoza Rady Miasta Mirosław Bator, którego kandydaturę poparły Kwidzińskie Porozumienie Samorządowe i Miejskie Pięrozmienie Wyborcze. Oprócz spraw związanych z inwestycjami przejmie on obowiązki z zakresu ochrony środowiska.

cd. na str. 4

WZROŚNIE CENA WODY

Od 1 stycznia przyszłego roku średnio o 8% wzrośnie cena wody w Kwidzynie. Bez zmian mieszkańcy będą płacić za odprowadzanie ścieków.

Prezes Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Jacek Wiłke tłumaczy podwyżkę wzrostem kosztów utrzymania przedsiębiorstwa. Planując podwyżkę ceny wody przyjęto inflację na poziomie 13%. Według nowych stawek za 1 m³ wody odbiorcy indywidualni zapłacą 1,41 zł natomiast 1 m³ wody dla sfery produkcyjnej będzie kosztować 1,69 zł. Za 1 m³ ścieków, których cena pozostała bez zmiany, odbiorcy indywidualni

oraz przedsiębiorstwa zapłacą 1,10 zł. PWiK jest spółką miasta i gminy Kwidzyn. Decyzję o podwyżce ceny wody muszą jeszcze podjąć radni gminy Kwidzyn. O dyskusji oraz proponowanych rozwiązaniach, a także o historycznych aspektach kwidzińskich wodociągów napiszemy w przyszłym tygodniu.

J. K.

Bezrobotnych coraz mniej

Na przełomie października i listopada w województwie elbląskim spada liczba bezrobotnych. W porównaniu z minionymi miesiącami zmniejszyła się ona średnio o 3%, co w rzeczywistości oznacza, że blisko tysiąc osób znalazło zatrudnienie i uzyskało związane z tym stałe źródło dochodów.

Według danych z urzędów pracy, działających na terenie naszego województwa, liczba zarejestrowanych w miesiącu październiku wynosiła 35 877 osób, w tym 14 264 z prawem do zasiłku, co stanowi jedynie 39,8% wszystkich bezrobotnych.

Nasze miasto z liczbą 7847 bezrobotnych plasuje się na trzeciej pozycji wśród miast o najwyższym wskaźniku bezrobocia w całym województwie elbląskim.

Pocieszający jest jednak fakt, że w porównaniu z początkiem roku kiedy w kwidzińskim Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 10 144 bezrobotnych, ich liczba zmniejszyła się o 2 297 osób. Powodem takiej sytuacji są z pewnością obecne działania urzędu, który nastawił się na aktywne formy walki z bezrobociem poprzez prace interwencyjne, szkolenia, Klub Pracy, roboty publiczne, różnego rodzaju przeszkolenia związane ze zmianą kwalifikacji. Jak się dowiedzieliśmy, największym problemem z jakim w tej chwili boryka się Urząd Pracy są bezrobotne kobiety, które stanowią około 60% wszystkich zarejestrowanych osób. Istotą problemu polega na tym, że liczba ofert pracy dla nich jest o wiele mniejsza niż liczba ofert dla mężczyzn. Na szczęście ogólna liczba wszystkich bezrobotnych maleje.

KW

Zakończono prace nad budżetowym przewizorium

Zarząd Miasta Kwidzyna zakończył prace nad przewizorium budżetu na przyszły rok. Przewizorium przekazano przewodniczącemu Rady Miejskiej Romanowi Berze.

Według wstępnych założeń dochody własne w przyszłym roku wzrosną o 13,3% i wyniosą będą blisko 28 mln 542 tys. zł. W przyszłym roku zaplanowano wzrost subwencji oświatowej o 10,9%, jednak subwencja ogólna w porównaniu z rokiem bieżącym ulegnie zmniejszeniu o 41%. Planując przyszłoroczny budżet w kwestii zadań własnych przyjęto poziom dotacji z roku bieżącego. Powodem jest brak informacji z Urzędu Wojewódzkiego o wysokości dotacji celowych na zadania zlecone i własne. Nastąpią w przyszłym roku zmiany dotyczące finansowania gmin. Zmiany dotyczą między innymi tzw. podatku drogowego, czyli podatku od środków transportu. Jak wiadomo, podatek częściowo zlikwidowano, wliczając go w cenę paliwa. Jednak dotyczyć to

ma tylko samochodów osobowych. Subwencję drogową w wysokości 1 mln zł oszczędzono na podstawie przewidywanego wykonania w tym roku. Powiększona została jedynie o wskaźnik cen towarów i usług w wysokości 15,5%. Już wcześniej wiceburmistrz Piotr Wiłk zwracał uwagę, że istotną rolę odegrały wydatki, czyli „ściągnięcie” zaległych opłat z tytułu podatku od środków transportowych, gdyż kwota

wplywu decydowała o wysokości subwencji.

Planowane wydatki

W przewizorium budżetowym zaplanowano wzrost wydatków związanych z oczyszczaniem miasta. Wydatki te wzrosną o 8% i wyniosą mają 800 tys. zł. Przewiduje się jednak ograniczenie wydatków na utrzymanie zieleni miejskiej. Konserwacja i utrzymanie zieleni miejskiej to zaplanowany wydatek rzędu blisko 446 tys. zł - o blisko 35% mniej niż w roku bieżącym.

cd. na str. 4

Zapraszamy do zakupów w SKLEPIE MEBLOWYM Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32-88 wew. 26

- transport na terenie miasta przy zakupie powyżej 500 zł GRATIS

ZAPRASZAMY
Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

Nie czekaj aż zima zaskoczy Ciebie - zaskocz zimą!

OPONY ZIMOWE

Krajowe i zagraniczne
Firma J. Gęsiński

Kwidzyn
ul. Młynarska 4,
tel. (055) 279-73-63
ul. Toruńska 36
tel. 279-21-11 wew. 7

STAL - BUD
HURTOWNIA STALI

- POKRYCIA DACHOWE • WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- WYROBY HUTNICZE • PANELE BOAZERTYNE MDF
- RYINY PCV • MATERIAŁY IZOLACYJNE
- PŁYTY KARTONOWO-GIPSOWE „KNAUF” • OKNA „VELUX”
- MATERIAŁY SPALNICALNICE

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11

Przedsiębiorstwo
Auto Van s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszki 49A,
tel./fax (055) 279-33-13

SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE
SPRZEDAŻ - MONTAŻ

SYSTEMY KOMPUTEROWE
RACOMM

ul. Batalionów Chłopskich 25
82-500 Kwidzyn

MÓZG JAK 150!
79-72-40

MÓZG JAK 150

898

Plus

TELE

82-500 Kwidzyn, ul. Tęczowa 1c,
tel. (055) 79-41-30 wew. 28,
0 601 630481

Przybywamy z promocją

Specjalnie na Boże Narodzenie sieć Plus osm ma dla Ciebie świąteczną ofertę. Za jedynie 649 złotych netto możesz nabyć telefon Ericsson GA 628 z aktywną w sieci Plus GSM, samochodowym zestawem Handsfree oraz kompletem kolorowych paneli na klawiaturę. I to wszystko w pięknym świątecznym opakowaniu za cenę, jakiej jeszcze nie było. Liczba zestawów promocyjnych jest ograniczona.

Nagrodzono Honorowych Dawców Krwi

W piątek, 21 listopada w klubie „Lotos” odbyło się spotkanie członków kwidzyńskich klubów Honorowych Dawców Krwi, którzy zebrali się, aby uhonorować najbardziej zasłużonych.

Dawców Krwi przy stacji PKP, Klub Honorowych Dawców Krwi w Suszu, Klub Honorowych Dawców Krwi przy I.P. Piątkowa uroczystość była zakończeniem tygodnia kwi-dawstwa, przypadającego corocznie w listopadzie. Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kwidzynie podjął decyzję o zorganizowaniu

1 listopada 1997 roku prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski odznaczył Brązowym Krzyżem Zasługi Ryszarda Zastawnego, Mariana Popowicza, Stefana Ostrzyżka, Edwarda Klucza, Zygmunta Obojskiego. Odznaczenia te wręczał kierownik Urzędu Rejonowego w Kwidzynie Ryszard Mówinski.

Honorową odznakę PCK, przyznaną za działalność statutową odbiera Benedykt Wacławski

W rejonie Kwidzyna istnieje sześć klubów Honorowych Dawców Krwi przy WZPOW, Klub Honorowych Dawców Krwi przy ZEM, Klub Honorowych

wspólnej imprezy dla przedstawicieli wszystkich kół podległych Zarządowi Rejonowemu i uhonorowaniu najbardziej zasłużonych. Postanowieniem z dnia 12

Odznakę Zasłużony Honorowy Dawca Krwi III stopnia przyznano Wiesławie Cichewicz, Jarosławowi Jaworskiemu, Robertowi Glowackiemu, Zdzisławowi Gorco

Prezes ZR PCK w Kwidzynie wręcza odznakę Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi Wiesławie Cichewicz

Zenonowi Guzińskiemu oraz Arkadiuszowi Kwiatkowskiemu.

Odznakę Zasłużony Honorowy Dawca Krwi II stopnia otrzymali Adam Dudek, Felician Idec, Waldemar Krawniak, Andrzej Łasak, Piotr

roku po raz pierwszy oddali krew. Symboliczne nagrody rzeczowe otrzymali: Zbigniew Węgrzecki, Andrzej Marszałek, Jolanta Jędrzejewska oraz Barbara Zdunowska.

Zarząd Rejonowy PCK w Kwidzynie postanowił także

mistrz). Benedykt Wacławski (prezes Miejskiego Klubu HDK) oraz Piotr Wilk (wiceburmistrz). Całe spotkanie przebiegało w miłej atmosferze. Ponagrodzonym najbardziej zasłużonym z programem artystycznym wystąpiła grupa ze Szkoły Podstawowej

goline wiedzą to lekarze i potrzebujący jej pacjenci.

Choć może organizacja takiej imprezy nie jest wystarczającym podziękowaniem dla tych ludzi, można jedynie tyle zrobić. Przez jeden tydzień listopada zwrócić uwagę innych ludzi, że są pośród nas tacy, którzy udzielają bezinteresownej pomocy, nie oczekując nic w zamian. Ludziom tym należy się szczególny szacunek i poważanie nie tylko raz do roku.

Jak zauważył C. Oramus, powoli mija kryzys kwi-dawstwa i zwiększa się zarówno ilość klubów, jak i ilość oddających krew. Dzięki informacji udzielonej nam przez B. Wacławskiego, prezesa Klubu Honorowych Dawców Krwi przy Zarządzie Rejonowym PCK, naszym zwanego Klubem Miejskim do najbardziej aktywnych w oddawaniu krwi należeli: Benedykt Wacławski - 36 litrów, Jan Słupcewicz - 44 litry, Leszek Gołąbek - 35 litrów, Wacław Wiązek - 34 litry, Robert Żmudowski - 32 litry, Piotr Iwanowicz - 30 litrów, Bożena Pawłowska - 29 litrów.

Powstał Oddział Terenowy AW „S”

26 listopada br. został powołany Oddział Terenowy Akcji Wyporoczej „Solidarność” w Kwidzynie. W zebraniu założycielskim wzięli udział upoważnieni przedstawiciele NSZZ „Solidarność”, Porozumienia Centrum Konfederacji Polski Niepodległej, Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego Stronictwa Konserwatywno-Ludowego, Ruchu dla Rzeczypospolitej, OP Ruchu Solidarni w Wyborach, Polskiego Stronictwa Ludowego PL, Ligi Miejskiej w Kwidzynie, Stowarzyszenia Rodzin Katolickich, NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych. Jak poinformował Zbigniew Koban, podczas zebrania przyjęto regulamin Oddziału Terenowego AW „S” w Kwidzynie. Wybrano zespół koordynacyjny w składzie: Wojciech Kowalczyk, Janusz Jeziński - wiceprzewodniczący, Bogdan Żamoński - sekretarz. Zebrani zaakceptowali Porozumienie w sprawie powołania Kwidzyńskiego Porozumienia Samorządowego zawarte z Kołem Unii Wolności w Kwidzynie. Powołano zespół negocjujący w celu prowadzenia dalszych rozmów w tej sprawie. Przewodniczącym AW „S” w Kwidzynie został...
Z... Krban... op... A...

Ryszard Mówinski, kierownik UR w Kwidzynie wręcza Brązowe Krzyże Zasługi, przyznane przez prezydenta RP

Parafianczuk, Wiesław Tomaszewski. Odznakę Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I stopnia przyznano Krzysztofowi Hieropolitańskiemu.

Oprócz tego Zarząd Wojewódzki Polskiego Czerwonego Krzyża w Elblągu postanowił uhonorować tych, którzy w tym

nagrodzić tych, którzy co prawda nie oddają krwi, ale przyczynili się do aktywnej działalności PCK w naszym mieście. Symboliczne Odznaki Honorowe PCK przyznawane za działalność statutową otrzymali: Bronisław Wozniczko (były prezes I.P.), Mirosław Górski (byr. ZZOZ), Leszek Czarnobaj (wicebur-

Nr 6, prowadzona przez Małgorzatę Kiziewicz.

Wiceprezes Zarządu Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Kwidzynie, Czesław Oramus podziękował kwi-dawcom za ich oddanie poświęcenie w miesieniu pomocy innym. Jak powiedział, każdy wie co oznacza dar krwi, jednak szcze-

Wiceprezes ZR PCK Czesław Oramus dekoruje Krzysztofa Hieropolitańskiego odznaką I stopnia Honorowy Dawca Krwi

SKLEP Z ODZIEŻĄ SKÓRZANĄ W KWIDZYNIE
przy ul. Piłsudskiego 23
ogłasza **ŚWIĄTECZNA OBNIŻKĘ CEN**
w dniach 20 i 21 XII o 30 %
NA WYROBY SKÓRZANE
Przyjdź i przekonaj się SAM
Zapraszamy codziennie 10.00 - 18.00
w soboty 10.00 - 14.00

PHU 82-500 KWIDZYN KAMIENNA 11B tel. 279-40-34
iwa TWÓJ PRODUCENT
OKNA I DRZWI PCV
PRODUKCJA-MONTAŻ - PROMOCJA - SPRZEDAŻ RATALNA
NOWOCZESNA I FUNKCJONALNA ZABUDOWA WNĘTRZ KANADYJSKI SYSTEM DRZWI PRZESUWANYCH PROFIL-METALOWY I ALUMINIOWY

SKODA AUTO POLSKA SA AUTORYZOWANY DEALER
AUTO - ZŁOMAŃCZUK
GRUDZIĄDZ, UL. MAGAZYNOWA 1 TEL. (051) 4632823, FAX 4632837
● SPRZEDAŻ, SERWIS, CZĘŚCI ZAMIENNE
● KORZYSTNE RATY, LEASING-OBSŁUGA NA MIEJSCU
ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO PUNKTU DEALERSKIEGO
CODZIENNE GODZ. 8.00-17.00
SOBOTY 8.00-13.00
Ekspozycja Kwidzyn TPID „A Conto”, ul. 11 Listopada tel. (055) 279-62-00

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA BYCHGWG
KWIDZYN-TORUŃ-BYDGOSZCZ
KABLE - PRZEWODY OSPRZĘT ELEKTROINSTALACYJNY BEDNARKA I DRUT OCYNKOWANY PODŁOGOWE KABLE GRZEJNE OPRAWY OŚWIETLENIOWE
PRZY ZAMÓWIENIACH KOMPLEKSOWYCH GWARANTUJEMY DOSTAWĘ NA MIEJSCE BUDOWY
Jesteśmy przedstawicielem największych producentów polskich i zagranicznych.

CONTO GE Capital Bank
TOWARZYSTWO PROMOCJI I DORADZTWA KAPITAŁOWEGO „A” CONTO” OFERUJE:
ATRAKCYJNE KREDYTY GOTÓWKOWE DO 10 000 zł
KREDYTY NA ZAKUP I BUDOWĘ DOMU
KREDYTY NA SAMOCHODY NOWE I UŻYWANE
- MAKSYMALNIE NA 72 RATY
- BEZ PORĘCZYCIELI
- BEZ WKŁADU WŁASNEGO
OFERUJEMY W SPRZEDAŻY SAMOCHODY MARKI CITROEN I SKODA ZA GOTÓWKĘ, NA RATY I W LEASINGU.
ZAPRASZAMY DO NASZEJ SIEDZIBY W KWIDZYNIE PRZY UL. 11 LISTOPADA 11, OD PON. DO PT. W GODZ. OD 9.00 DO 17.00 tel. (055) 279-62-00, kom. 0601 62-73-70

Autoryzowany Serwis **RENAULT**
Kwidzyn, ul. Malborska 112, tel. 279 31 06
Poleca:
Przeglądy i naprawy bieżące pojazdów samochodowych.
Sprzedaż opon samochodowych (również na raty).
Montaż samochodowych zestawów głośnomówiących

PISZCZAŁA PO RAZ ÓSMY Egzamin w Cechu

VIII Festiwal Piosenki Turystycznej i Harcerskiej „Piszczala” po raz kolejny zgromadził amatorów dobrej zabawy. Choć niektórzy określają „Piszczalę” mianem antyfestiwalu, to komendant tej imprezy Tomasz Hańdziuk nie zgadza się z takim osądem.

I Ogólnopolski Festiwal Piosenki Turystycznej i Harcerskiej „Piszczala” powstał w 1989 roku. Nie miała to być konkurencja dla „Szafala”, ale drugi podobny festiwal, tylko z bardziej luźną formą. Co prawda nie ma tutaj wczesniejszych przesłuchań festiwalowych, czy innych kwalifikacji, ale jest regulamin imprezy, zespoły przygotowują po 3-4 piosenki, występują przed publicznością, a jeden z nich zostaje wyróżniony nagrodą. Dlatego bardziej adekwatna jest tutaj nazwa festiwalu i pod takim szyldem odbywa się ta impreza już od 8 lat.

W tegorocznej edycji festiwalu wystąpiło 10 grup wokalo-instrumentalnych: dwie z Sadlinka oraz 8 z Kwidzyna. Co nas zdziwiło najbardziej, to duża ilość muzyki popularnej oraz elektroniki w prezentowa-

nych programach. Zawsze piosenka turystyczna kojarzyła się nam z gitarami akustycznymi i piosenkami o wędrownianiu, zdobywaniu i przyjemnościach życia turysty czy harcerza. Dziś tematyka nie jest już tak ściśle określona, dlatego coraz częściej pojawiają się keyboardy oraz np. utwory „Heya”. Po zmaganiach konkursowych wystąpili także zaproszeni goście, czyli grupa „No Comment” ze Starogardu Gdańskiego.

Z dziesięciu uczestników tegorocznej imprezy jury zdecydowało nagrodzić zespół „Decyma” z Sadlinka.

Komendant festiwalu Tomasz Hańdziuk, jest zadowolony z tegorocznej edycji festiwalu. Utrzymał został pewien poziom artystyczny, auala i LO zgromadziła ponad 200-osobową publiczność, która wspaniale bawiła się przez 6 godzin.

Po występach grup zgłoszonych do konkursu odbył się także Kabaret „Piosęga on na tym. Iż każdy kto ma ochotę śpiewać, a nie czuć się na siłach, aby brać udział w konkursie na zasadzie rywalizacji może wystąpić na scenę i śpiewać co tylko chce. Kabaretowi zawsze są jednym z ciekawych punktów festiwalowych, a tegoroczny trwał ponad 2 godziny.

Jak mówi Tomasz Hańdziuk, podczas organizacji festiwalu chodziło głównie o zorganizowanie dobrej zabawy, podczas której każdy, kto miał ochotę mógł pospiewać czy potańczyć na widowni.

Organizatorami tegorocznej „Piszczali” byli: Komenda Hufca ZHP wraz z kregiem instruktorów oraz Kwidzyńskie Centrum Kultury.

W piątek, 22 listopada w sali Cechu Rzemiosł Różnych w Kwidzynie odbywał się egzamin czeladniczo-mistrzowski dla przyszłych fryzjerów. Do egzaminu przystąpiło 19 kandydatów, zdających na stopień czeladnika oraz 1 kandydatka, zdająca na stopień mistrzowski.

Każdy z kandydatów najpierw musiał przejść przez część praktyczną i dopiero wówczas dopuszczony był do egzaminu teoretycznego. Na początku chodziło głównie o fryzjerstwo damskiego. W części teoretycznej komisja w składzie: Wit Husarek - przewodniczący, Danuta Nurek, Sabina Zuchowska, Krystyna Forek, Ludmiła Koziol, Władysław Muzola oceniała wykonanie m.in. fal, flipów, strzyżenia, modelowania, fryzury dziennej oraz fryzury wieczorowej.

Jako kolejny odbył się egzamin z fryzjerstwa męskiego. Tutaj stosowano podobne kryteria, jednak podstawą było wykonanie strzyżenia na jeża bez używania narzędzi elektrycznych.

Jak się później okazało nie

Wszystkim udało się przejść egzamin praktyczny. Szóstce kandydatów do tytułu czeladnika nie udało się sprostać wymaganiom komisji, która postawiła wysoką poprzeczkę. Niemniej jednak pozostała trzynastka oraz jedna kandydatka na mistrza zadowoliła fryzjerskiego prezesa egzaminu praktyczny i dopuszczono ich do części teoretycznej.

Tutaj należało udzielić odpowiedzi na 3-4 pytania z dwudziestu przygotowanych przez komisję, dotyczących m.in. zawierania umów z pracodawcą, pracownikiem, zobowiązaniach pracownika i pracodawcy, przepisów BHP, technologii fryzjerstwa

Wszyscy dopuszczeni do egzaminu teoretycznego zdali go pomyślnie, dzięki czemu kwidzyńskie rzemiosło powiększy się o trzynastu czeladników fryzjerstwa, którzy mogą tym samym otworzyć własny zakład fryzjerski. Przybył także nowy mistrz fryzjerstwa damskiego Bogumiła Głuszkiewicz, która prowadzi swój zakład w Sadlinkach i po trzech latach od uzyskania tytułu czeladnika udało jej się uzyskać stopień mistrzowski.

Serdeczne gratulacje

mir

Mistrz fryzjerski Bogumiła Głuszkiewicz (w środku) i wykonane przez nią fryzury

Sprostowanie

W artykule „Radni o służbie zdrowia”, zamieszczonym w numerze 48/334 „KK”, błędnie podaliśmy nazwisko kierownika przychodni w Wandowie. Za-

miast „Andrzej Michalkiewicz”, powinno być „Andrzej Michalewicz”. Za zaistniałą pomyłkę przepraszamy.

Redakcja

Stadnina Koni Nowa Wioska Sp. z o.o.

82-515 Wandowo, gm. Gardeja
ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż:

			cena wywoł.
1. Pług 5-skbibowy BEKAS	rok pr. 1989		2500 zł
2. Pług 4-skbibowy ATLAS	rok pr. 1986		2000 zł
3. Pług 4-skbibowy ATLAS	rok pr. 1984	szt. 2	1500 zł
4. Pług 4-skbibowy U-036	rok pr. 1984		750 zł
5. Pług 3-skbibowy U-023	rok pr. 1984		500 zł
6. Przetraszączo-zgrabiarka Z-211	rok pr. 1982	szt. 2	200 zł
7. Przetraszącz karuzelowy PZK-7	rok pr. 1982		250 zł
8. Przyczepa samozbierająca T-050	rok pr. 1989		500 zł
9. Dmuchała do zboża - spalin.	rok pr. 1981		200 zł
10. Przyczepa technologiczna T-088	rok pr. 1981		300 zł
11. Przyczepa osobowa Osinobus	rok pr. 1980		350 zł
12. Przyczepa D-47 B	rok pr. 1979		250 zł
13. Rozrzutnik obornika N-218	rok pr. 1980		400 zł
14. Wielorak upr.	rok pr. 1982		300 zł
15. Zaprawiarka do zboża	rok pr. 1983		200 zł
16. Ramy pługów, kultywatorów, przyczep i rozsiewaczy			- cena złomu

Przetarg odbędzie się **15 grudnia 1997 r. o godz. 10.00 w** siedzibie przedsiębiorstwa. Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do godz. 9.00.

Wadium przepada na rzecz sprzedającego w przypadku, gdy żaden z uczestników licytacji nie zaferuje ceny nabycia co najmniej równej cenie wywoławczej.

Zapłaty dokonuje nabywca w dniu przetargu.

Przedsiębiorstwo jest podatnikiem VAT.

Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Oferowany sprzęt można oglądać w dni robocze w godz. 8.00-14.00.

Zarząd Miasta Kwidzyna

ogłasza publiczny przetarg nieograniczony na sprzedaż 4 działek stanowiących własność miasta Kwidzyna. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta działki znajdują się w strefie usługowo-mieszkalnej. Zabudowa winna odbywać się zgodnie z koncepcją urbanistyczno-architektoniczną opracowaną na ten teren.

Przetarg odbędzie się 12 grudnia 1997 r. o godz. 10.30 w sali nr 6 Urzędu Miasta w Kwidzynie, ul. Warszawska 19.

Wadium należy wpłacić wyłącznie czekiem potwierdzonym w kasie urzędu, pokój nr 30, do godz. 9.00 w dniu przetargu. Koszty aktu notarialnego ponosi nabywca. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Położenie działki	Nr działki	Powierzchnia w m ²	Cena wywoławcza	Wysokość wadłum
Słowackiego	367	4978	696 920,-	70 000,-
Słowackiego -Grunwaldzka	42/6	993	139 020,-	14 000,-
Słowackiego -Grunwaldzka	42/7	466	65 240,-	6 500,-
Słowackiego -Grunwaldzka	42/8	2685	375 900,-	38 000,-

Blizszych informacji udziela się pod nr. tel. (055) 279-42-31 wew. 317

Serdecznie zapraszam Nauczycieli, Wychowawców i Katechetów na Adwentowy Dzień Skupienia, który odbędzie się 7 grudnia 1997 r. w kaplicy Sióstr Benedyktynek w Kwidzynie. Rozpocznie się on od Mszy świętej, celebrowanej o godz. 15.00, po której przed Najświętszym Sakramentem będziemy trwać w medytacji i rozważaniu Tajemnicy Oczekiwania i Narodzin Jezusa Chrystusa.

Duszpasterz Nauczycieli i Wychowawców

ks. Czesław Pachalko

Związek Kynologiczny w Polsce Oddział Grudziądz składa podziękowania sponsorom, fundatorom nagród i wszystkim, którzy wspierali nasze wyciągi:

AGROL Kwidzyn
ARTIKON
Browar Grudziądz
Burmistrz Miasta Kwidzyna
Cukiernia Magnolia
DAEWOO
Firma EWA-COREY
Firma Handlowo-Usługowa M.R. Ryszard Mierzejewski
Hodowla Fanaticus
Hodowla Błękitny Skarabeusz
Hodowla Spód Katedry
Huta „Aleksandra” A.A. Rafalscy
IRKOPOL - Ireneusz Głuszek
Księgarnia R. W. Zdanowicz
Lecznica dla zwierząt - Tadeusz Wasiak
MARPOL - J. M. Pomykacz
MEBLOS - Kwidzyn
MUSIC BOX - G. Ludew
NATALIA - L. Fiszka
NOWABIS
PSS SPOLEM - Kwidzyn
SIMAR
Stacja paliw PRIMO s.c.
Stado Ogierów S.P. Miłosna
Star Foods - Pedegree Pal
TE-KAR s.c. Kwidzyn
WZPOW Kwidzyn
ZK Kwidzyn
Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa
ZHP Hufiec Kwidzyn
Związek Kynologiczny w Polsce O. Gdańsk
Zyggi's Pizza - Bogusławski

Szczególne podziękowania składamy kwidzyńskim mediom: „Kurierowi Kwidzyńskiemu”, Radiu PM i Telewizji Kablowej Kwidzyna za szeroką reklamę naszej imprezy.

Stado Ogierów Skarbu Państwa w Kwidzynie

82-500 Kwidzyn, ul. Miłosna 1

ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż:

- ciągnika siodłowego SCANIA LB-111 rok prod. 1979, cena wywoławcza 21 400 zł
- ciągnicy do ciągnika siodłowego ZREMB Wrocław rok prod. 1985, cena wywoławcza 7 200 zł.

Przetarg odbędzie się 11.12.1997 r. o godz. 10.00.

Wadium w wysokości 10% należy wpłacić w biurze SOSOP na godzinę przed przetargiem.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

Dwa spotkania koszykarzy

W minionym tygodniu zespoły koszykarskich juniorów i juniorek starszych rozgrywały dwa ważne spotkania na wyjazdach. W czwartek 27 listopada swoje spotkanie rozgrywali juniorzy starsi kwidzyńskiego MTS-u, którzy wyjechali na mecz do bydgoskiego AZS-u. Mecz zakończył się wynikiem 84:62 (45:36) dla drużyny AZS Bydgoszczy.

Halowa piłka nożna

Kwidzyński Centrum Sportu i Rekreacji przyjmuje zgłoszenia do rozgrywek Ligi Miejskiej Halowej Piłki Nożnej. Zgłoszenia przyjmowane będą do 16 grudnia 1997 roku, a warunkiem zgłoszenia drużyny do rozgrywek jest wcześniejsze opłacenie wpisowego - 80 zł od drużyny, w biurze KCSiR przy ul. Sportowej 6.

Turniej brydżowy

25 listopada w sali kawiarni „Miła” odbył się drugi turniej par w brydżu sportowym z cyklu dziesięciu turniejów rozgrywanych o puchar burmistrza miasta Kwidzyna. W drugim z turniejów najlepsze wyniki osiągnęli parę: Bebrowolski - Galkowski - 52 pkt.

MTS Kwidzyn pauzował

Piłkarze ręczni kwidzyńskiego MTS-u pod wodzą trenera Zdzisława Hajdukiewicza nie rozegrali planowanego na minioną sobotę ligowego meczu z drużyną Wisły Puławy. Spotkanie to przełożono na 20 grudnia br.

Table with 2 columns: Team Name, Points. Includes MTS, Wisła, Energetyk, etc.

LIGA TENISOWA

Table with 2 columns: Match/Player, Points. Includes Relax I, BE&K I, etc.

POWYŚCIGACH

Miniony weekend to termin rozgrywania I Północnych Wyścigów Psich Zarygów w Kwidzynie. Choć publiczność trochę nie dopisała, to wszyscy uczestnicy tej imprezy bawili się wspaniale.

Z HACZYKIEM W HERBIE

Publikowałem niedawno informację o udzieleniu pozwoleń wodno-prawnych na korzystanie w celach rybackich z wody obszaru rybackiego jeziora Leśnego oraz obwodu rybackiego jeziora Kłasztornego przez NTW Kwidzyn.

Decyzja Na podstawie art. 53 ust. 2 pkt 9, w związku z art. 55 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 października 1997 r. Prawo Wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230) oraz art. 104 kpa po rozpatrzeniu wniosku Niezależnego Towarzystwa Wędkarskiego w Kwidzynie o udzielenie pozwolenia wodno-prawnego na korzystanie do celów rybackich z wody obwodu rybackiego jeziora Leśnego oraz obwodu rybackiego jeziora Kłasztornego orzeka się:

- 1. Udziała się Niezależnemu Towarzystwu Wędkarskiemu w Kwidzynie pozwolenia wodno-prawnego na korzystanie do celów rybackich z wody obwodu rybackiego jeziora Kłasztornego Nr 33/3 oraz z obwodu rybackiego jeziora Leśnego Nr 33/2.
2. Zobowiązuje się stroną do: a) prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej na wodach obwodów rybackich, b) oznakowania obwodów rybackich.
3. Pozwolenie określone w pkt 1 udziela się stronie na okres 10 lat, tj. do 31.10.2007 r.

Uzasadnienie Niezależne Towarzystwo Wędkarskie w Kwidzynie wystąpiło z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodno-prawnego na korzystanie do celów rybackich z wody obwodu rybackiego jeziora Kłasztornego Nr 33/3 oraz obwodu rybackiego jeziora Leśnego Nr 33/2. Do wniosku dołączono operaty wodno-prawne. W oparciu o powyższe oraz na podstawie wyjaśnień złożonych w trakcie rozprawy wodno-prawnej przeprowadzonej 29 października 1997 r. ustalono co następuje: Obwód rybacki jeziora Kłasztornego Nr 33/3 oraz obwód rybacki jeziora Leśnego Nr 33/2 ustanowione zostały Rozporządzeniem Wojewody Elbląskiego z dnia 11 czerwca 1997 r. Nr 797.

Zwycięska Elba

Drużyna Elby okazała się najlepszą w tegorocznej rywalizacji ligi miejskiej koszykówki. Choć w rundzie zasadniczej nie udało jej zbyt dobrze, to w rozgrywkach „play off” pokazała na jej stać. Znanie porzekadło piłkarskie mówi, że prawdziwe oblicze drużyny poznaje się nie po meczach ligowych, gdzie gra się o punkty, ale po meczach pucharowych, gdzie każdy mecz jest dla drużyny wszystkim.

Table with 2 columns: Rank, Points. Lists teams like 1.I.P., 2.ZSMR, 3.I.T.D., etc.

W poniedziałek, 17.11.97 odbyły się pierwsze spotkania rundy „play off”. Drużyna I.P. jako triumfator rundy zasadniczej awansowała bezproblemnie do półfinałów, natomiast pozostałe ekipy rozgrywały pojedynki, które zakończyły się rezultatami: ZSMR - Cudaki - 51:48, I.T.D. - Wilkina - 53:41, Zyggi's Pizza - Elba - 48:65.

Zwycięskie zespoły przechodziły do półfinałów, w których spotkały się: ZSMR - I.T.D. oraz I.P. Kwidzyn - Elba.

Pospokoaniu ZSMR - I.T.D. oczekiwaliśmy dużych emocji, bowiem obie drużyny znane są już kwidzyńskiej publiczności i zdolały zdobyć ich uznanie. Mając w pamięci spotkanie z rundy zasadniczej (52:59 dla ZSMR) należało się spodziewać rewansu za tamtą porażkę. Niestety stało się inaczej. Wspomniana skuteczność zawodników ZSMR pozwoliła na spokojną wygraną 56:38.

W drugim spotkaniu I.P. spotkało się z Elbą, a więc dwie ekipy ze znanymi postaciami kwidzyńskiego sportu nie tylko. Jak się później okazało ekipie I.P. nie wystarczył najskuteczniejszy zawodnik ligi Roman Brzeziński, ani zrucający za 3 pkt Andrzej Demidowicz. Elba zwyciężyła I.P. - 55:38 i awansowała do finału.

Wcześniej jednak rozegrane zostało spotkanie o III miejsce, w którym spotkały się zespoły I.P. i I.T.D. Początkowo minuty były to bardzo wyrównane spotkanie z lekką przewagą drużyny I.T.D. która z większą swobodą poruszała się po boisku. Bardzo skrupulatnie wykorzystywała także błędy popełniane przez I.P. i dzięki tej konsekwencji po pierwszej połowie I.T.D. prowadziło 25:24. Niestety, w drugiej połowie było już znacznie gorzej. Zawodnicy skuteczność I.T.D. zarówno rzutów z wolnych, jak i z wykonania akcji podkoszowych. Chwilowy kryzys przeciwników wykorzystali I.P. i w ciągu 5 ostatnich minut gry doprowadzili do stanu 32:25. I.T.D. nie było w stanie zdobyć punktów, a pierwsze w drugiej połowie padły dopiero w 8 minucie gry, kiedy to Baranowski zmniejszył rozmiar przewagi na 32:27. Ostatecznie mecz zakończył się wynikiem 52:38 dla I.P., które zapewniło sobie tym samym III miejsce w rozgrywkach miejskich.

SPORTOWY WEEKEND

6.12.97 - SOBOTA - siatkówka - młodziecy '83 i młodsi (IV Turniej Mistrzostw Województwa w pilce siatkowej) godz. 10.00, sala SP 6, ul. Grunwaldzka 54 - piłka ręczna - liga strefowa juniorów starszych MTS Kwidzyn - BOROWIAK Czersk godz. 12.00, hala KCSiR, ul. Mickiewicza 56 - piłka ręczna - II liga seniorów MTS KWIDZYN - WOLSZTYNIAK WOLSZYN godz. 17.30, hala KCSiR, ul. Mickiewicza 56 7.12.97 - NIEDZIELA - piłka ręczna - młodziecy '83 I Turniej Półfinałowy Ligi Strefowej Młodzików godz. 10.00, hala KCSiR, ul. Mickiewicza 56 10.12.97 - ŚRODA - koszykówka - liga strefowa juniorów starszych MTS Kwidzyn - CZARNI Stupsk godz. 18.00, sala KCSiR, ul. 11 Listopada

Advertisement for Renault Kangoo. Includes text: 'Takiego wejścia nie miał żaden samochód.', 'Renault Kangoo', 'Dni Otwartych Drzwi Kangoo 6-7.12.1997', 'Wszystkie samochody osobowe Renault są seryjnie wyposażone w poduszkę powietrzną... Ubezpieczenie OC i Zielona Karta bez żadnych dopłat.', 'Firma Roman Rybicki ul. Malborska 112, tel./fax (055) 279-31-06, 82-500 Kwidzyn'.

Advertisement for Renault Kangoo. Includes text: 'Najlepszymi zawodnikami okazali się w naszym podjeździe... W wyścigach dla dorosłych organizatorzy przeprowadzili miniwycieczki... Wszyscy samochody osobowe Renault są seryjnie wyposażone w poduszkę powietrzną... Ubezpieczenie OC i Zielona Karta bez żadnych dopłat.', 'Firma Roman Rybicki ul. Malborska 112, tel./fax (055) 279-31-06, 82-500 Kwidzyn'.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 49 (242) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 4.12.1997 r.

PIERSI DO PRZODU!

W Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni już niebawem powstanie wybrzeżowe Centrum Zdrowia Kobiety, w którym pacjentki będą mogły otrzymać pomoc w każdej doległości, zwłaszcza w chorobach nowotworowych. W województwie gdańskim notuje się najwyższą w Polsce zachorowalność na raka piersi i to też było powodem do utworzenia placówki, która zajęłaby się profilaktyką i leczeniem tej choroby.

Pomysł utworzenia Centrum Zdrowia Kobiety powstał dwa lata temu, z inicjatywy Miry Lechowicz, sopolanki, zamieszkałej w Albany (USA), od lat zajmującej się problemami zdrowia kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej, w ramach organizacji ubezpieczeniowo-leczniczej Community Health Plan International Programs.

Wcześniej takiej pomocy M. Lechowicz udzielała służbie zdrowia w Rumunii. CHP International Programs zobowiązało się do finansowania szkolenia personelu oraz pomocy w pozyskaniu funduszy na zakup sprzętu specjalistycznego - mammografu i ultrasonografu, strona polska zaś zajmuje się adaptacją budynków dla potrzeb przyszłego centrum.

W Ameryce inicjatywę powołania centrum wspierają także Lisa Rey - zona ambasadora USA w Polsce i Irena Kozmińska - zona ambasadora Polski w USA, inicjatorka Programu Krzewienia w Polsce Wiedzy o Raku Piersi.

cd. na str. 4

Dzięki osobistemu zaproszeniu przedstawiciela naszej redakcji przez marszałka Sejmu RP, pana Macieja Płażyńskiego na Wiejską w Warszawie, dziś mamy możliwość przedstawienia naszym czytelnikom jednego z pierwszych wywiadów, jaki nowo wybrany marszałek Sejmu udzielił prasie. Z Maciejem Płażyńskim, marszałkiem Sejmu RP, rozmawia Krzysztof Myjkowski.

Jak najmniej „z klucza”

- Takiego wyniku dawno nie uzyskał kandydat na posła. Z ilością 124 683 głosów stał się pan absolutnym rekordzistą Polski w konkurencji, którą by można nazwać: popularność wśród wyborców. Co się na to złożyło?

- Mam nadzieję, że przede wszystkim ocena mojej kilkuletniej pracy na stanowisku wojewody gdańskiego. Mam też nadzieję, że jest to także ocena i akceptacja mojej jednoznacznej postawy politycznej: głosowałam na mnie zapewne przede wszystkim zwolennicy idei solidarnościowych, a nie sympatycy SLD. Wbrew opinii niektórych, zwłaszcza lewicowych polityków w Polsce wyborcy potrafili ocenić i wybrać świadomie. Jest to dla mnie dodatkowy powód do satysfakcji, bo przecież wojewoda jeszcze nie jest wybierany przez lokalną społeczność. Wysoka ocena mojej pracy stanowi zatem dla mnie także dowód, że zaakceptowano sposób i wyniki mojej kilkuletniej pracy dla Wybrzeża gdańskiego.

cd. na str. 2

Maciej Płażyński podczas jednego z mityngów przedwyborczych - jeszcze jako kandydat na posła

SAS częściej w Rębiechowie

Coraz więcej pasażerów zabierają z lotniska w Gdańsku Rębiechowie samoloty SAS SA. W tym roku było ich o 14 proc.

więcej niż w podobnym okresie roku ubiegłego, a dotyczy to rejsów na trasie do Kopenhagi.

Coraz większą popularnością cieszą się także połączenia SAS do Kopenhagi i Sztokholmu z Poznania, Warszawy i Krakowa (wzrost odpowiednio o 99,7 i 12 proc.). W związku z tym te linie lotnicze postanowiły już wkrótce zwiększyć z 34 do 39 łączną ilość połączeń naszego kraju z państwami skandynawskimi. Przewiduje się, że tym samym ilość pasażerów na tych trasach przekroczy niebawem 100 tys. osób.

Energia z Szadółek

Jak już zapowiadaliśmy, metan uzyskiwany z przerobu śmieci z gdańskiego wysypiska w Szadółkach, dostarczy energię dla nowej elektrowni, która ma zostać uruchomiona jeszcze w tym roku.

Realizatorem inwestycji jest gdańska firma Hydrofor, która już przystąpiła do instalacji dwóch zespołów prądotwórczych o mocy 200 kilowatów. Elektrownia będzie dostarczać prąd do ok. 200 odbiorców. Podłączenie do gdańskiej sieci średniego napięcia nastąpi w styczniu przyszłego roku.

Pierwsza gazowa z ABB

Do elektrowni w Gorzowie Wielkopolskim wysłano pierwszą w Polsce turbinę gazową. Producentem turbiny jest elbląska spółka ABB Zamech.

Po instalacji turbiny w Gorzowie i pomyślnym przejściu prób elektrownia ta będzie pierwszą w Polsce z instalacją parowo-gazową. Wykorzystanie turbiny gazowej pozwala osiągnąć wyższe efekty przy mniejszych kosztach. Dotychczas ABB Zamech sprzedał 17 turbin gazowych odbiorcom zagranicznym, m.in. z Niemiec, Indii, Stanów Zjednoczonych i Szwajcarii. Wartość

kontraktu z elektrownią w Gorzowie Wielkopolskim wynosi przeszło 85 mln zł. Aktualnie prowadzone są negocjacje, dotyczące sprzedaży podobnych turbin z kilkoma innymi polskimi elektrowniami, również z elbląską. Większość zakładów produkujących energię i ciepło w Polsce wykorzystuje turbiny parowe zasilane węglem jeszcze według rosyjskiej technologii.

OPEL CZĘŚCI I AKCESORIA
80-385 Gdańsk
ul. Kołobrzaska 65/67
tel. 557-02-83
Sprzedaż stała i na zamówienie

Szansa dla ogrodników

W Elbląskim powstał program rozwoju ogrodnictwa. Pozwala on ubiegać się o preferencyjne kredyty z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

cd. na str. 2

Gdańsk kasyn?

Rada Miasta Gdańska wyda jeszcze w tym roku decyzję w sprawie powstania w mieście nowych kasyn gry. Wnioski w tej sprawie złożyły hotele Hanza i Marina i jeden klub rozrywkowy. Ostateczna decyzja zależy od zgody Ministerstwa Finansów.

Niespodzianka Samochody użytkowe Volkswagen

VW Caddy od 16 800 DM + VAT
VW Transporter od 28 000 DM + VAT
VW LT od 48 000 DM + VAT

GAJOS
Sopot, ul. Kasztanowa 4
tel. (058) 551-33-17, 551-65-90

Escort zadziwia

Przez wiele lat oferowane w Europie fordy uchodziły w swojej klasie za solidne, ale raczej średniaki. Cztery lata temu nowa dykcja koncernu zapowiedziała radykalną zmianę jakościową swoich aut. Mało kto z fachowców i klientów spodziewał się jednak, że nastąpi to tak szybko, tak dostojnie i tak... bez fanfar. Zaraz po premierze sporo „namieszaty” na

rynku motoryzacyjnym kaipuma. Teraz okazuje się, że wciąż skrywanym asem Forda bytgradykalnie

zmodemizowany od środka i z zewnątrz escort CLX 16V.

Auto? Miał Człota

SUPEROKAZJA! UŻYWANE SAMOCHODY Z GWARANCJĄ

MERCEDES 814

Samochody o niskich przebiegach, w doskonałym stanie technicznym, posiadają gwarancję, pochodzą z pewnego źródła, są bardzo bogato wyposażone (ABS, AIRBAG, WSPOMAGANIE, RADIO, WIELE INNYCH)
tel. (058) 345-17-51

MERCEDES 1838 - Kontener

SPÓŁKA ARCYJNA
GENERALNE TOWARZYSTWO LEASINGOWE

BIURO HANDLOWE: Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 141

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

Człowiek chce być jak najbliższej morza, szczególnie latem, więc domy wczasowe budowano nieomal na plaży. Niestety, morze też jest blisko człowieka. Z zatkania się tych przegrzeń nie wynika nic dobrego. Morze jest wiecznie głodne. Każdy może oberzeć, jak między Gdynią a Orłowie, ciągle wraz z gruntem jeżdżają do wody drzewa.

Polskie wybrzeża dzieją się na wymowie (np. na Półwyspie Helskim i (Mierzei Wiślanej) i

Ujarmione morze i zagospodarowane pobrzeże powinno dać chleb w samym tylko województwie gdańskim około 300 tysiącom osób - twierdzi minister Eugeniusz Kwiatkowski. (Miał on tu na myśli także tereny dzisiejszego województwa elbląskiego). I nie mylił się. Nie przypuszczał jednak, że tak długo nie będzie rozumiany. Praktycznie - do dziś.

NAKARMIC MORZE MORZE NAKARMI

klifowe - zbudowane głównie z naniesionych przez lodowce glin, kamieni (np. w Orłowie). Tylko 20 proc. polskiego brzegu, czyli niespełna 100 km, to klify. One są najbardziej malownicze, szczególnie jeśli ostro wysuwają się w morze, jak Jastrzębia Góra czy przylądek Rozewie. Średnie tempo cofania się wybrzeża w Jastrzębiej G. w latach 1971-75 wynosiło 0,47 m/rok, a w okresie 1977-1990 0,94 m/rok. Naukowcy uważają, że na przełomie lat 1913/14 brzeg musiał być wysunięty w morze co najmniej 50 m dalej niż obecnie.

Tempo pozerania łądzu przez morze najłatwiej zaobserwować,

sowego jest szkoła podstawowa, której działalność stoi również pod znakiem zapytania.

Inne zabudowania są też zagrożone, np. "Faleza" (osrodek Min. Spraw Wewn.) i "Bałtyk" (własność Ministerstwa Finansów). Zasadniczo wszyscy zgadzają się, że klif w Jastrzębiej G. trzeba zabezpieczyć. Różnice zdań pojawiają się przy pytaniu: w jaki sposób?

Koncepcja Biura Projektów Budownictwa Komunalnego z Gdańska zakłada ustawienie rzędów i warstw tzw. gabionów.

Są to kosze z siatki stalowej mające kształt prostopadłościanów, wypełnione kamieniami. Miało być nimi obłożone zbocze klifu na wysokość 12 metrów. Ostatecznie ustawiono owe gabiony na wysokość 4 metrów, na odcinku długości 200 metrów. Kosztowało to 6 mld (starych złotych). Zabezpieczenia wymaga kawałek Wybrzeża długości co najmniej 1100 m.

Według dyrektora ds. technicznych Urzędu Morskiego w Gdyni, Romana Kolodziejewskiego, przywozi się siatki składane jak np. karton, na miejscu stawia się je i napelnia kamieniami. Zwróć uwagę na odpowiednim mate-

Państwowa Inspekcja Pracy alarmuje, że z roku na rok wzrasta liczba wypadków na budowach. Większość z nich zdarza się przy pracach prowadzonych przez firmy prywatne. Dotyczy to przede wszystkim dużych aglomeracji, także trójmiejskiej z „przyległościami”.

Do tragicznego wypadku doszło na początku tego roku w miejscowości Łęczycze, koło Wejherowa. Podczas budowy szkoły podstawowej, kilku pracowników prywatnej firmy, przesuwało przez dziedziniec ruchomy dźwig wysokościowy. Podczas wykonywania tej, z pozoru bezpiecznej czynności, urządzenie zahaczyło o linie energetyczne znajdujące się w pobliżu powstającego obiektu. Trzech robotników zginęło.

inspektorów PIP. - Nic nie dzieje się jednak bez przyczyny. - Spora część prywatniarzy zatrudnia ludzi "na czarno", którzy nie mają przeprowadzonych badań lekarskich i nie są przeszkoleni pod względem BHP.

Poza tym według inspektorów PIP, robotnicy na budowach nie są wyposażeni w sprzęt ochronny, taki jak rękawice, specjalne ubrania, czy kaski.

Ryzyko na wysokości
Nagminnie także jest pro-

kontroli na jednej z budów dwóch pracowników kładło panele na dachu ułożonym pod kątem 45 stopni. Ich jedynym zabezpieczeniem była... świeżo zamontowana rynna, o którą się opierali. W innym przypadku robotnik transportował na drugie piętro cegły. Kiludziesięciometryowy ciężar wciągał liną. Sam nie miał żadnego zabezpieczenia, a jego tułów wystawał w pięćdziesięciu procentach nad przepaścią jaka dzielił wysokość drugiego piętra od ziemi.

pobrać sprzęt ochronny - mówi jeden z robotników, z wiadomością względów proszący o niepodawanie nazwiska. - Sześć mnie tylko wymyślił powiedział, że rękawice, czy kask mogą kupić sobie za własne pieniądze. A jak mi się to nie podoba, to mogę szukać roboty gdzie indziej. "Na twoje miejsce mam pięćset ludzi" - usłyszałem.

Kary nie odstraszają
Jedne co Państwowa Inspekcja Pracy może zrobić to

NAWET BEZ RĘKAWICZEK

- Gdyby właściciel firmy stosował się w minimalny sposób do zasad BHP, do wypadku by nie doszło - mówią Państwowej Inspekcji Pracy. - A robotnicy na budowie w Łęczycach nie mieli choćby rękawic ochronnych.

Niebezpieczne budowy

Parę miesięcy po tym wypadku i kilku innych, równie tragicznych, na terenie całego kraju inspektorzy PIP skontrolowali kilkadziesiąt tysięcy budów. Ich zdaniem, właśnie na budowach najczęściej łamane są zasady BHP. Liczba wypadków jakie tam się notuje wzrasta rokrocznie o kilka procent.

Najbardziej narażeni na niebezpieczeństwo są pracownicy zatrudnieni przez właścicieli małych firm budowlanych. Trzy czwarte wszystkich wypadków ma miejsce właśnie na budowach prowadzonych przez małe firmy.

- Niewielkie firmy prywatne startując w przetargach organizowanych przez gminy oferują ceny niższe od większych, bardziej renomowanych przedsiębiorstw - twierdzi jeden z

Fot. Maciej Lipowski

wadzenie prac na wysokościach bez żadnej asekuracji. Podczas

Według Bogdana Stelmacha z Państwowej Inspekcji Pracy, tak szczegółową kontrolę budów nie przeprowadzono bezpośrednio. Jego zdaniem sytuacja na budowie jest niebezpieczna. Robotnicy łamią ręce, nogi, a czasem nawet tracą życie, lecz nikt nie ponosi za to odpowiedzialności.

Zresztą sami pracownicy często nie zdają sobie sprawy z zagrożenia jakie mogą ich spotkać na placach budowy. Jeśli nawet jest inaczej, boją się przeciwstawić pracodawcy, w obawie przed utratą zatrudnienia.

- Gdy przyszedłem do pracy zapytałem szefa, gdzie mogę

ukarać winnego zaniedbań, czyli firmę, mandatem do wysokości pięciu tysięcy złotych.

W przypadku rażących nadużyć może też skierować sprawę do prokuratury. Zdarza się to jednak rzadko. Najczęściej wtedy, gdy ktoś zginie np. przyniesiony zwałami ziemi, czy spadając z kilkunastu metrów.

- Mimo to kary nie odstraszają - mówi inspektor PIP. - Łamanie praw pracowniczych i zasad BHP rośnie wprost proporcjonalnie do liczby wystawianych mandatów. I dopóki nie nastąpią jakieś rygorystyczne zmiany dotyczące bezpieczeństwa na budowach sytuacja ta nie zmieni się.

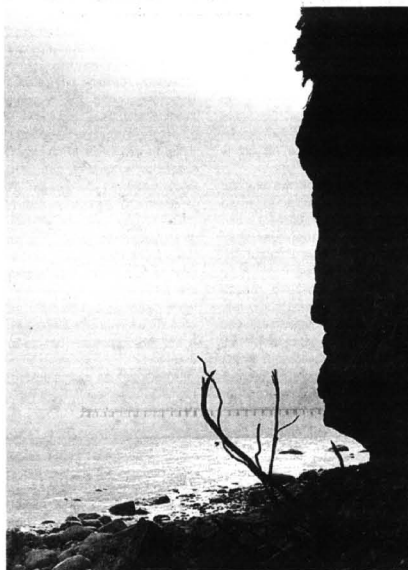
Dariusz Gajewski

Zmiana numerów na siedmiocyfrowe

Od 1 grudnia 1997 r. we wszystkich stacjach telefonicznych w strefie numeracyjnej 0-58 nastąpi zmiana numerów telefonicznych z sześciocyfrowego na siedmiocyfrowy. Zmiana polegać będzie na dodaniu przed dotychczasowym numerem odpowiedniej cyfry:

- w rejonach, gdzie numery zaczynają się na 8 (Kartuzy, Kościerzyna, Pruszcz Gdański i okolice) i 2 (Gdynia) przed numerem dodana będzie cyfra 6,
- gdy numer zaczyna się cyfrą 5 (Sopot) dodana będzie 5,
- przy 4 (Gdańsk) dodana będzie 3,
- w Gdańsku, gdzie numery zaczynają się na 3, dodana zostanie liczba 0, ale nie przed numerem tylko po 3,
- w strefie 0-69 (Tczew, Starogard Gdański) na razie numery nie ulegną zmianie.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod bezpłatnymi numerami 916 i 0-800-52 852.

porównując fotografie wiesz widokowej wybudowanej tuż przed wojną.

Była dostępna dla turystów jedynie w latach 1966-69, potem została wyłączona z eksploatacji, jako zagrażająca bezpieczeństwu ludzi.

Dziś gołym okiem widać odchylenie od pionu i przesunięcie się kładki łączącej ją z koroną klifu. Każdy wie, że z wiesz nic nie zostało.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 1994 roku, nie powinno się lokować budynków bliżej niż 100 m od górnej krawędzi klifu. W Jastrzębiej Górze nikt się tym nie przejmował. Budowano w odległości nawet mniejszej niż 50 m. Kiedy w latach 80. nastąpiła awaria sieci wodociągowej koło Domu Wczasowego Związku Inwalidów "Horyzont", trzeba było obiekt zamknąć. Na zapleczu tego domu wca-

rialem jest w pobliżu, w Mrzeżynie. Zastanawiające, dlaczego to tak dużo kosztuje? Siatka jest cienka - 2 mm przekroju. Druć stalową potrójnie galwanizowaną i pokrytą warstwą PCV. Podobno korozja jej nie grozi. Co będzie jednak, jeśli morze wypłucze pod gabionami jamę? Jeśli bombardować w nią będą niesione przez prądy morskie kamienie - otoczki? Jeśli zechcą poprzecinać siatkę nudzący się z powodu złej pogody wczasowicze?

Pomysł układania gabionów w celu zabezpieczenia zbocza przed osuwaniem się nie jest nowy.

Ta metoda stosowana jest w Europie Zachodniej w terenie górzystym, aby zbocze nie zaśmiecało osuwiskiem szosy wybudowanej u jego podnóża albo na półce skalnej.

sd. na str. 4

NOWOŚĆ!!!

OPEL

KREDYT

pon.-piątek 8.00-20.00, sobota 10.00-15.00

Serwis Haller 552-55-25

Gdańsk Osowa Obwodnica Trójmiasta

EKOleasing S.A.
Towarzystwo Inwestycyjno - Leasingowe

**Twój partnerem
w procesach inwestycyjnych!**
Polecamy leasing finansowy
i operacyjny:

- maszyn i urządzeń,
- środków transportowych,
- komputerów, urządzeń
kserograficznych i poligraficznych,
- nieruchomości
- innych środków trwałych.

Uwaga!
Szczególne preferencje
na leasing operacyjny
urządzeń i maszyn
proekologicznych.

Szczegółowe informacje:
EKOleasing SA O/Gdańsk
ul. Nawigatorów 30, 80-299 Gdańsk
tel./fax (058) 552-71-85, 552-77-77, 552-52-07
tel. kom. 090-50-48-05, 090-53-74-77
CENTRALA: WARSZAWA,
00-116 Warszawa, ul. Świętokrzyska 36/14
tel./fax (022) 62-00-171, 62-09-500

LEASING ŚRODKÓW TRWAŁYCH I NIERUCHOMOŚCI FAKTORING

Finansowanie działalności gospodarczej
poza systemem bankowym
Najprostsze formalności

CARCADE
LEASING

Oddział w Gdańsku
ul. Heweliusza 11, II p.
tel. 305-83-02, fax 305-83-01

Biurowo w Gdyni
al. Marszałka Piłsudskiego 50/48
tel./fax 620-55-02

Jak twierdzi Andrzej Ludek - dyrektor Instytutu Doradztwa i Badań Rynku „Almares”, nowo wybrany na kolejną kadencję prezes Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii - polscy przedsiębiorcy w większości nadal nie korzystają z badań rynkowych. W ten sposób - jeśli wierzyć np. specjalistom z zakresu organizacji produkcji i handlu, skupionym przy Banku Światowym - spowalniają o ok. 25 procent prawidłowy rozwój swoich firm.

NA RYNKU WCIAŻ PO OMACKU

Mowa tu o firmach polskich, gdyż firmy zagraniczne stanowią obecnie wciąż ponad 80 proc. klienteli badaczy rynku. Głównie są to międzynarodowe koncerny tytoniowe, spożywcze powszechnego użytku. Dopiero w ciągu ostatnich dwóch lat obserwuje się nieco rosnące zainteresowanie badaniami rynku także ze strony polskich firm. Tych zwłaszcza, które przekonaly się na własnej skórze, że skończyły się czasy, kiedy wystarczyło posługiwać się dobrym nosem, aby wyczuć rynek.

To jednak mało. Prezes Ludek jest przekonany, że i polskie firmy powinny zacząć interesować się rynkiem bezwzględnie już na samym początku procesu powstawania produktu. Chodzi o dokładne rozpoznanie, jak ten produkt powinien wyglądać, jaki mieć kolor, zapach, smak, jak powinien być opakowany i wreszcie, jaka kampania reklamowa powinna mu towarzyszyć.

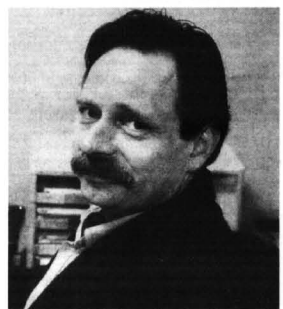
Wprowadzanie do sprzedaży nowego produktu wymaga też dokładnego zbadania rynku, działającego na nim konkurencji, motywów, jakimi kierują się klienci, decydując o zakupie danego towaru. Danych o udziałach poszczególnych marek na rynku dostarczają badania panelowe sieci detalicznej, polega-

jące na rejestracji sprzedaży detalicznej danego produktu w ogólnopolskiej próbie punktów sprzedaży.

Niestety, polska praktyka wciąż jest taka, że do badaczy rynku zgłaszają się klienci mający nóż na gardle. Wówczas badanie jest ukierunkowane na sprawdzenie, dlaczego dany produkt jest niechodliwy. Najczęściej okazuje się, że na rynku pojawiła się konkurencja, która oferuje taki sam wyrób lepszej jakości, w ciekawszym opakowaniu i do tego tańszy. Niektóre firmy wygrywają jeszcze wówczas na rynku lepszą obsługą klienta, której jakości w wielu dziedzinach jest jeszcze bardzo niska.

Oczywiście, dostęp do wyników badań rynkowych nie zapewnia w stu procentach sukcesu. Choćby dlatego, że i firmie badającej rynek może przydarzyć się pomyłka, choć w większej mierze winę za jej popełnienie ponosi klient, jeśli poda firmie błędne lub nieprawdziwe informacje. Sukces w tej dziedzinie zależy od tego, by przed wykonaniem badania niczego nie ukrywać. To trochę tak jak z lekarzem - niczego nie należy się wstydzic.

Co innego - ostrzega A. Ludek - jeśli firma, badająca rynek, okaże się nierzetelna. W Polsce działa ok. 50 takich firm, w większości krajowych. Z pewnością nie należy zatrudniać

firmy, która powstała tylko po to, aby zrealizować dane badanie. Jednym z ważnych czynników, jaki należy uwzględnić przy wyborze agencji badawczej, jest fakt, czy firma, którą zatrudnimy legitymuje się przynależnością do Europejskiego Towarzystwa Badaczy Opinii i Rynku (w skrócie ESOMAR), bądź właśnie Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii (PTBRI), których przedstawiciele i członkowie mają obowiązek kierowania się międzynarodowym kodeksem postępowania.

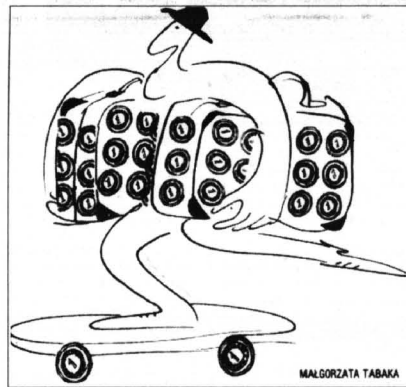
Oporne przekazy zagraniczne

Zinteresującą analizą wystąpił w Pulsie Biznesu Paweł Zielewski, który wskazuje na problemy z realizacją przelewów zagranicznych w konkurujących ze sobą w tej specjalności bankach Pekao SA i PKO BP, które oferują swym klientom tę usługę na zasadzie LVP (Lov Valne Payment).

W Pekao klient musi mianowicie spełnić kilka warunków, określonych w umowie z bankiem zagranicznym. Warunki te określają m.in. maksymalną kwotę przekazu w walucie kraju beneficjenta (równowartość 3-4 tys. ECU), wymagania techniczne związane z odpowiednim komunikatem elektronicznym (przekazy LVP realizowane są w SWIFT-elektronicznym systemie dokonywania międzybankowych przelewów walutowych). Konieczna jest też znajomość pełnego numeru rachunku, łącznie z numerem rozliczeniowym banku beneficjenta. W przypadku PKO BP jeden z tych warunków klient

może pominąć. Jednak wówczas czas przelewu wydłuża się o kilka dni. O ile konkurencyjny PKO za zrealizowanie przelewu pobiera niewielką opłatę, to Pekao chwali się tym, że opłaty rozliczane są automatycznie - mogą być np. odpisywane od kwoty przelewu.

Na razie usługa ta w Pekao SA będzie dostępna jedynie na kontynencie europejskim i między bankami, które zawarły z Pekao dwustronne umowy. PKO BP zapewnia natomiast, że może przelać pieniądze w ramach LVP do dowolnego banku w Europie.

MALGORZATA TABAKA

Koniec komercji w Narodowym Banku Polskim

Zakończeniem tego roku Narodowy Bank Polski kończy przejściowy etap działalności w drodze do komercjalizacji polskiej bankowości. Zgodnie z ustawą o NBP, z dniem 1 stycznia roku przyszłego nie będzie on miał już prawa do działalności komercyjnej.

W praktyce oznacza to, że NBP będzie zmuszony do zaprzestania niektórych usług. M.in. zakończy przyjmowanie kilkumiesięcznych lokat od klientów detalicznych. Tymczasem do tej pory NBP zebrał ponad 2,4 mld złotych w formie depozytów od ludności, a suma ta do końca roku może powiększyć się nawet do 3 mld.

Ustawa nie przekreśla jednak ani szans, ani chęci NBP do dalszego drenażu kieszeni drob-

nych klientów. Po Nowym Roku rozpocznie sprzedaż bonów wartościowych Rozporządzenie o emisji bonów zostało już podpisane przez prezesa NBP, jednak ostateczna decyzja o ich sprzedaży będzie zależała od kształtowania się podaż pieniądza i sytuacji budżetu państwa. W ten sposób NBP zamierzał m.in. zebrać z rynku 2 miliardy zł, by zrównoważyć pożyczkę podwzrostową dla rządów, osłabić akcję kredytową banków komercyjnych i skłonić ludność do oszczędzania.

Pomysł zbierania lokat i sprzedaży bonów nadal spycha się jednak z krytyką ze strony banków komercyjnych i Związku Banków Polskich.

Polisa pod hipotekę

Towarzystwo Ubezpieczeniowo-Reasekuracyjne Polisa SA przygotowuje ubezpieczenia kredytu hipotecznego. Obecnie negocjuje warunki z bankami, udzielającymi kredytów. Polisa liczy, że takie rozwiązanie przyniesie korzyści zarówno bankom, jak i ich klientom. Nowe warunki wejdą w życie z początkiem 1998 roku. Szczegóły znane będą jeszcze w tym roku.

Bankomaty O.K.

Do końca tego roku sięć bankomatów instalowanych przez wszystkie banki liczyła 700 urządzeń. W Polsce wydano już 1,6 mln kart bankowych. W 2000 roku będzie ich ponad 3,5 mln.

Liczba bankomatów przypadających na jedną osobę w Polsce jest jednak dziesięciokrotnie mniejsza niż w Niemczech. Średni koszt operacji, dokonanej w bankomacie, szacuje się na około 3,5 zł. Koszt zakupu bankomatu zwraca się po dokonaniu 3 tys. operacji.

Pod młotek?

W drugiej połowie grudnia prawdopodobnie już nieodwołalnie odbędzie się licytacja gdańskiego Proreum. Ustalono cenę wywoławczą na ok. 5,3 mln zł, ale ewentualny nabywca będzie też musiał wyłożyć dodatkowo 3,6 mln zł na pokrycie zobowiązań tej firmy, od czterech lat znajdującej się w stanie likwidacji.

Od roku 1993 Proreum nie prowadzi działalności statutowej, ale dzięki wynajmowi pomieszczeń swojej siedziby każdego roku odnotowuje zyski. 19-piętrowy wieżowiec bankruta stoi w samym centrum Gdańska i dzięki temu wzbudza duże zainteresowanie inwestorów. Jednak gmina Gdańsk, która jest organem założycielskim przedsiębiorstwa, nie chce doprowadzić do jego likwidacji i sprzedaży wieżowca. Ostatnim jej posunięciem było jednak złożenie startującym w drugim przetargu dodatkowej oferty: zamrożenia wierzytelności Proreum oraz rozłożenia na cztery raty płatności za przedsiębiorstwo.

Dość słodczy

Po raz pierwszy od wielu lat wybrzeżowe i w ogóle polskie firmy handlowe obserwują spadek zainteresowania zakupem słodczy, zwłaszcza przez znanych dla najmłodszej klienteli. Analitycy twierdzą, że jest to tendencja długofalowa, zapowiadająca generalne zmiany w strukturze towarów spożywczych na rynku detalicznym. Niebawem najpopularniejsze dodatki słodkości zastąpią bardziej "konkretne" przekąski, napoje chłodzące i przyprawy.

BG LEASING
BG LEASING SA

OFERUJEMY LEASING:

- SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH
- KOMPUTERÓW
- MASZYN I URZĄDZEŃ PRODUKCYJNYCH
- POZOSTAŁYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH

ZAPEWNIAMY PROFESJONALNĄ OBSŁUGĘ
ORAZ NIESKOMPLIKOWANE PROCEDURY
TRANSAKcje DO 100 000 PLN REALIZUJEMY
BLYSKAWICZNIE
CZYNISZ INICJALNY JUŻ OD 5%

ODDZIAŁY:

TCZEW
al. Zwycięstwa 12/2
tel./fax (069) 132 13 58
tel. 0-601 622 881

STAROGARD GDAŃSKI
ul. Chojnicka 30
tel./fax (069) 16 116 98
tel. 0-602 361 757

PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

Zaczynający od sytuacji najbardziej typowych, ot choćby od zaproszeń do hazardu na obrzeżach targowisk i giełd, czy to w Chwaszczynie, czy Pruszczy, czy większości pozostałych miast, miasteczek a nawet wsi odpuśtowych. Najczęściej są to gry w trzy kubi lub trzy karty. Nie zdarzyło się do tej pory - twierdzi A. Czubał - żeby ktoś wygrał z szulerami. Grająca grupa najpierw reżyseruje spektakl mający na celu przywabienie „jelenia”. Jeśli to się uda, na początek daje mu się wygrać jakieś niewielkie kwoty. Potem umiejętnie się go podpuszcza, aby brnąć dalej, aż do ostatniego grosza.

Należy wiedzieć, że tacy oszuści niemal z całą pewnością pozostaną bezkarni. Policja, zawiadomiona po fakcie, nic już nie pomoże. Po pierwsze, dlatego, że nikt nie jest w stanie udowodnić naciągaczom oszustwa. Po drugie - nikt nikogo nie zmusza do gry z szulerami. Po trzecie raczej nikt nie odzyska straconych w ten sposób pieniędzy, bo przecież znów dobrowolnie podejmował ryzyko i przegrał niejako na własne życzenie.

A Czubał powiada, że aby ograniczyć rozmiary tych oszustw, trzeba o nich już mówić zwracając ludziom bardzo mrodo. Zdarzyło się niedawno, że pewien uczeń szkoły zawodowej otrzymał od matki pieniądze na kupno kurtki. Kiedy kradł po targowisku w poszukiwaniu odpowiedniego przodzieńku, trafił na grających w trzy kubi. Dał się skusić. Nawet jeśli trochę przegra - kombinował - najwyżej kupi tańszą kurtkę. A jeśli wygra? Gdy zaś już pozbył się całej kwoty, których z grających krzyknął:

Wszelkie superokazje, jakie rzekomo przypadkowo same pchają się nam w ręce, w dziesięciu przypadkach okazują się zwykle mniej lub bardziej sprytnymi próbami oszukania bądź wykorzystania nas - twierdzi oficer prewencyjny Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdansk, pani Alicja Czubał. - W ogóle, w życiu codziennym coraz bardziej niezbędna okazuje się wiedza o tym, jak nie stać się ofiarą przestępstwa.

Swa walutę starając się też zabezpieczyć Amerykanin. Banknoty dolarowe mają sieć widocznych w świetle włókienek czerwonych i niebieskich - jakby żyłek. Są one umieszczone wewnątrz banknotu. Jeśli te linie są pociągnięte po

zostanie biały ślad. Bywa także fałszowanie prymitywne, metodami „rzemieślniczymi” - malowanie, przerabianie cyfr lub ich doklejanie. To łatwo rozpoznać. Należy zwrócić uwagę na znak wodny - musi być „wewnątrz”

Alicja Czubał - grasowała para podająca się za szwedzkie małżeństwo. Łamana polszczyzna informowała, że przyjechali do sąsiadki. Niestety, nie ma jej w domu. Czy mogłaby pani napisać kartkę, przekazać informację? - pytali. Zycziwa kobieta mieszkająca samotnie lub będąca sama w domu (skąd o tym wiedzieli?) zapraszała do środka, bo jak tu nie pomóc cudzoziemcom?

Falszywa Szwedka łamana polszczyzną tłumaczyła co ma być napisane. Właścicielka mieszkania wyteżala umysł, aby to pojąć. W tym czasie „Szwed”, zdążył zwiędzić mieszkanie i ściągnąć co cenniejsze przedmioty. Następnie „cudzoziemcy” wychodzili, dziękując wylicznie. Nawiasem mówiąc, mieli za co. Ofiara kradzieży dopiero po kilku godzinach zauważyła, że z domu coś zginęło.

Albo chwyt „na umierającego”. Dzwoni ktoś do drzwi i lamentuje: „Człowiek zaślabił na klatce schodowej, pewnie zawał, niech pani pozwoli zatelefonować na pogotowie, na pewno potrzebna erka, niech się pani

tak nie namyśla, tu chodzi o życie.

Kto potrafi się oprzeć takiej próbie? Tymczasem chodzi tylko o to, aby molestujący znalazł się po drugiej stronie drzwi.

Może też być trick „na dziecko”. Dzwoni małolat. Skromnie ubrany. Wygląda na zabiedzonego i skamle. „Tata bez pracy, pije, bije mamę. Mam czworo rodzeństwa. Może pani mogłaby nam coś dać? Stare buty, odzież, coś do jedzenia?”

Zycziwa kobieta wpuszcza dzieciaka do kuchni. Nalewa talerz zupy, podsuwa kanapki. Sama biegnie do pokoju, aby powyciągać z szafy jakieś nieopierzone rzeczy, tymczasem małolat odkręca zamek w drzwiach wejściowych. Wchodzą dorosłe zbiry.

cd. na str. 7

JAK SIĘ NIE DAĆ

rys. Polityka

w przepiek banknotu, miało to być zabezpieczenie nie do podrobienia. Należy jednak wiedzieć, iż w prawdziwych markach ten pasek raz wychodzi na powierzchnię banknotu, a raz w niej znika. Wciąż jest jednak widzialny. Jeśli pasek jest jednolicie pociągnięty, został sfałszowany - namalowany srebrzem lub naklejono pasek srebrnej folii.

wierzchu - zostały sfałszowane. W banknotach 50- i 100-dolarowych emitowanych po roku 1990 jest nitka identyfikująca z mikro-drukiem. Jest on także wokół portretu - widoczny gołym okiem a czytelny pod lupą. Nitkę zabezpieczającą można, postępując się igłą i lupą, podważyć, a nawet wyciągnąć. Falszywe dolary mikro-druku i nitki nie posiadają.

Falszywymi polskimi pieniędzmi może ci ktoś zapłacić za jakiś towar. Podejrzany jest każdy banknot, który jest idealnie gładki i ma cienki papier. Podrabiane banknoty często imitują nieco inny kolor. Niebieskość przechodzi we fiolet, brąz jest przybłąkły. Ponieważ najczęściej wykonane są techniką kserograficzną, po zgięciu ich i potarciu krawędzi zejżdzie farba i

banknotu, a nie namalowany po wierzchu.

Ponieważ w Polsce już dość powszechnie stosowane są testery prawdziwości banknotów, przy większych sumach powinno się bezwzględnie z nich skorzystać, nie ulegając zachętom do pospiechu ze strony naszego kontrahenta. Najczęściej ich przyrządy są takie same numery identyfikacyjne.

Każdy banknot ma serię (oznaczoną literami) i numer. Tylko w wypadku fałszywek zdarzają się takie same numery identyfikacyjne.

Osoby samotnie i bardziej odważne często nabierają się na

PROŚBY
O UDZIELENIE POMOCY
- W Wejherowie - opowiada

ROYAL
OKNA • DRZWI • FASADY Z PCV
PRODUCENT
Malbork, ul. Koszykowa 1, tel. (055) 72-12-10

„policja”, i całe towarzystwo rozprysło się na wszystkie strony. Chłopak oprzytomiał. Uznał, że nie może zjawić się w domu bez kurtki i pieniędzy. Wymyślił więc, że postąpi podobnie. Jemu ukradziono, on też ukradnie. Zaczął oglądać oferowany przez jakąś kobietę zegarek. W pewnym momencie skoczył w bok i chciał uciec. Nawiąknął nie wiedział, iż każda taka handlarzka ma obstawę w tłumie. Dwaj „bytkowaci” dopadli go już po kilkunastu metrach. Wezwano policję. Wstyd, kompromitacja dla rodziny, tymczasowy areszt, wyrok, zawalony rok szkolny. A więzienie, to zawsze niebezpieczeństwo demoralizacji. Trudno potem wrócić na właściwą drogę.

DYSKRETNY UROK DEWIZ
Na wszystkich banknotach świata można wyczuć opuszkami

dużo energii i ciepła TERAZ BLIŻEJ CIEBIE SPRZEDAŻ węgla kamiennego

NA SKŁADACH OPAŁU P.W. HALEX:

ELBLĄG ul. Mostowa 7 tel. 055/ 32 66 57 fax 055/ 32 77 71	ELBLĄG ul. Grunwaldzka tel. 055/ 333 222	GDYNIA PORT ul. Węglowa tel./fax 090/ 520 647	SUSZ ul. Piastowska 37 tel. 090/ 505 666	SOPOT Al. Niepodległości 639 tel. 058/ 551 01 22	STAROGARD GD. ul. Kolejowa tel./fax 090/ 520 504
PASŁEK ul. Dworcowa 9 tel./fax 090/ 544 078	PIENIEŻNO Ciepłownia "Stare Miasto" tel. 055/ 43 61 73	MIŁOMĘŁYN ul. Polna tel. 088/ 47 30 12	DZIERŻGOŃ ul. Zawadzkiego tel./fax 090/ 530 776	SZCZECINEK ul. Sikorskiego tel. 0966/ 427 37	MRAGÓWO ul. Kolejowa 4 B tel. 089/ 84 59 62

HURTOWNIA OBUWIA „Szykbut” s.c.
Mieczysław & Lucyna NIKLAS
oferuje
w sprzedaży w cenach hurtowych i detalicznych

- obuwie męskie
- młodzieżowe
- damskie
- dziecięce

FIRMY ESCOTT

83-200 STAROGARD GD., ul. Okulickiego 18 (wjeście od ul. gen. Andersa)
tel./fax (069) 16-12 108, 16-12-220, tel.kom. 090 522-562
ZAPRASZAMY
pon.-piątek w godz. 8.00-18.00, sobota w godz. 8.00-14.00

JANBUD®
OKNA, DRZWI PCV AL.
84-230 Rumia, ul. Dolna 23
tel./fax (0-58) 6715-226, tel./fax 6710-228

PRODUKCJA, MONTAŻ SERWIS

* Salony firmowe:
Gdynia, ul. Morska 101, tel. (058) 6270-032
Gdańsk-Oliwa, ul. Abrahama 15 A, tel. 0602 389-153
Puck, tel. (058) 673 22 39

* Przedstawiciele regionalni:
Elbląg, tel. (055) 34-35-27
Kwidzyn, tel./fax (055) 79-62-39
Koszalin, tel. (064) 41-00-48

Poszukujemy do współpracy:
- firmy: budowane, handlowe, usługowe (montażowe)
- biura: pracownice projektowe (architektów)
- hurtownie materiałów budowlanych (składy budowlane)
- przedstawiciele handlowych (dealerów)

ALARMY
• antywłamaniowe
• napadowe
DOMOFONY I WIDEOFONY
Montaż, sprzedaż, serwis
KORZYŚNE RATY!
NIE RYZYKUJ! NIE ZWLEKAJ!
tel. (058) 302-28-56
302-30-52

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW I GASTRONOMII
medium sp. z o.o.
Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis, tel. (058) 20-32-64

**DOBRA KUCHNIA
POSTAW NA SPRZĘT**

RATY LEASING
Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królwiecka 96, tel. (055) 34-51-46

WNĘTRZA NA ZAMÓWIENIE

Od czterech lat jest obecny na rynku Polmożbytu Gdańsk. Najpierw dał się poznać jako dealer Daewoo i Stara, a także jedyny w Polsce importer żurawi samochodowych i podnośników balkonowych, zaś od wiosny tego roku stał się generalnym wykonawcą kompletnych nadwozi i wnętrza samochodów daewoo-lublin.

Do tej działalności wykorzystuje się doświadczenia Polmożbytu Gdańsk jako jednego z nielicznych w kraju producentów nowoczesnych nadwozi specjalistycznych. Ich odbiorcami są tak wymagający odbiorcy, jak straż pożarna, ratownictwo wodne, Polskie Ratownictwo Okrętowe, czy pogotowia gazownicze, energetyczne, ciepłownicze, telekomunikacyjne.

Klient praktycznie może zamówić sobie dowolne wnętrze, z dowolnym przeznaczeniem i

wyposażeniem, czy to na podwoziu samochodu dostawczego, czy ciężarówki. Może to być auto z zawieszaniem tradycyjnym lub przystosowanym do pokonywania wydm czy wertepów. Klientowi wystarczy tylko określić, czego oczekuje. Całą resztę załatwi biuro projektowe i zaplecze produkcyjne Polmożbytu. Zabuduje pojazd we wszystko co trzeba, wyposaży w meble, aparaturę sanitarną a nawet maszynę i drobne narzędzia. Wszystkotożas wykonywane jest głównie z metali lekkich, co dodatkowo podnosi wartość użytkową tak wykonywanych nadwozi.

W zależności od stopnia skomplikowania zabudowy i rodzaju auta, a także od tego czy jest to prototyp czy kolejny już egzemplarz, na wykonanie nadwozia (łącznie z projektowaniem i wyposażeniem) czeka się około 1-2 miesięcy.

cd. na str. 10

Prototypowe wnętrza do celów... „specjalnych”

ESCORT ZADZIWIĄ

Przez wiele lat oferowane w Europie fordys uchodziły w swojej klasie za solidne, ale raczej średniaki. Cztery lata temu nowa dyrekcja koncernu zapowiedziała radykalną zmianę jakościową swoich aut. Małokto z fachowców i klientów spodziewał się jednak, że nastąpi to tak szybko, tak dosłownie i tak... bez fanfar. Zaraz po premierze sporo „namieszali” na rynku motoryzacyjnym ka i puma. Teraz okazuje się, że w c i a z

tu poręczności wznosi się daleko ponad granice swej klasy, sterując wstronę BMW czy mercedesa klasy C. Zaskakujące, ale właściwie i pod tym względem stawia golfowi czoło - jak równy równemu - nowy escort, który w warunkach ekstremalnych ma nawet jeszcze większe r e -

obecnej klasy kompaktowej.

Tak, tak, nawet golf musi tu uznać jego wyższość. Czy to w ostrej jeździe po łuku, czy w manewrze omijania, czy w szybkim ślalomie - wszędzie escort wygrywa. Z dziesięćką

lindrowy, umieszczony z przodu poprzecznie DOHC 4 zawory na cylinder. Wielopunktowy wtrysk paliwa Katalizator Pojemność skokowa 1597 cm³. Średnica x skok 76,0 x 88,0. Stopień sprężania 10,3. Moc maksymalna

Escort w wersji kombi

skrywanym asem. Forda był radykalnie zmodernizowany od środka i z zewnątrz. Escort CLX 16V

Szydło z worka wyszło właściwie całkiem niedawno, już w drugim roku obecności na rynku tego auta z nowoczesnym 1,6-litrowym silnikiem 16V. W przeprowadzonym niedawno - przy udziale międzynarodowej grupy ekspertów - teście porównującym, ten nowy escort walczył jak równy z równym z najnowszej generacji golfem, w którego stworzenie i reklamowanie VW wpomógł olbrzymią kwotę pieniędzy. Tymczasem ford escort tylko z nim przegrał o włos, ustępując mu nieco tylko w takich „konkurencjach”, jak przestronność wnętrza i skuteczność hamulców (golf - 41,4 m, escort - 42,8). Oba auta natomiast pozostawiły daleko w polu takie marki jak: renault megane, fiat brava czy toyota corolla.

Obrzymim zaskoczeniem dla międzynarodowego gremium była wyższość escorta nad golfem pod względem właściwości silnika, skrzyni biegów oraz pewności prowadzenia auta w każdych warunkach. Oto, co piszą na ten temat w pismach fachowych (szerzej m.in. w 47 numerze Auto-Swiata):

„Golf pod względem komfortu-

zerwy bezpieczeństwa od VW”.

I dalej:

„W tym porównaniu komfortów klasy C zgiął się gdzieś nawet opel astra, bo supergwiazdą dynamicznych właściwości jezdnych został ford escort. Czy

lekkocia reaguje na każdy ruch kierownicy, nawet w obszarze granicznym jest łatwy do opanowania.

No cóż, kto lubi zwłaszcza sportową jazdę - będzie zachwycony. Dla innych escort może

66 kW (90 KM) przy 5500 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 130 Nm przy 3000 obr./min. 5-biegowa skrzynia biegów. Napęd na koła przednie. Zawieszenie z przodu niezależne, kolumny McPhersona, wahacze poprzeczne, stabilizator, z tyłu osi zespolona, sprężyny śrubowe, amortyzatory teleskopowe. Hamulce

być jednak nieco za twardy”.

Nic dodać, nic ująć. Choć właściwie dodać warto kilkanaście szczegółów technicznych escorta CLX 16V. Oto one: Silnik benzynowy, 4-cy-

z przodu tarczowe, wentylowane, z tyłu bębnowe. ABS. Opony 185/60 R14T. Pojemność bagażnika 380/145 l. Poj. zbiornika paliwa 55 l. Dł./szer./wys. 4138/1700/1346 mm.

Co do osiągnięć, to producent podaje przyspieszenie - 12,4 s., prędkość maksymalną - 177 km/h i średnie zużycie paliwa - 8,5 l. Jednakże wiadomo, że tradycyjnie już Ford podaje te wartości jako dopuszczalne i zalecane. W teście ford escort CLX 16V przyspieszał do setki w czasie poniżej 12 s., osiągając bez większych problemów nawet 200 km/h. Niestety, palić nie chciał mniej...

Escort w wersji ghia z 5 drzwiami

W. Z. H. **Piomir** sp. z o.o.
NOWY ADRES: 83-110 Tczew, ul. Obr. Westerplatte 24 (vis-a-vis LOK-u) tel. (069) 31-20-66
HURT - DETAL
BOSCH
KELLER
Valeo
elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze,
do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i samochodów japońskich.
Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty.
Polecamy szeroki asortyment reperatur naprawczych, progii, nadkola.

FIAT MICHNIEWICZ
NOWA JAKOŚĆ NOWY DEALER
ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO SALONU
GDAŃSK, UL. BAŻYŃSKIEGO 1 (obok Hali Oliwia) tel. (058) 552-21-31
AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI
80-180 Gdańsk, ul. Piekarnicza 6 tel. (058) 302-03-52

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

WNĘTRZA NA ZAMÓWIENIE

Kompletny warsztat na kołach rodzimego starsa

cd. ze str. 9
Każde z nadwozi otrzymuje roczną gwarancję. Zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi zdaje się wciąż rosnąć. Rocznie wykonuje się około 200 zleceń.

Jak poinformował szef produkcji nadwozi specjalistycznych - pan Piotr Pikula, Polmozbyt Gdańsk ma szanse zyskać wkrótce zaufanie kolejnych, poważnych odbiorców. Wiąże się one z bardzo dobrze przyjętym prototypem samochodu specjalistycznego do przewozu osób wymagających szczególnej opieki czy nadzoru (dla straży miejskiej i policji) oraz projektem auta dla ratownictwa drogowego, zaś w nieco dalszej przyszłości - z możliwością produkcji karetek pogotowia.

Skośnookie zagrożenie

Jeśli wierzyć prognozom angielskiego ośrodka prognoz ekonomicznych z Londynu, to w najbliższych kilku latach ogromna fala samochodów z krajów azjatyckich zaleje Europę i może spowodować upadłość słabszych firm, takich jak Renault, Peugeot i Fiat. W roku 2000 w rejonie Azji i Pacyfiku produkcja samochodów zbliży się do 14 milionów, a popyt wyniesie 7,5 mln. Różnica trafi do Europy, bo zła jakość tych samochodów zamknie przed nimi rynek amerykański. Spadek tempa wzrostu gospodarczego dalekowschodnich tygrysów zahamuje popyt na rynkach wewnętrznych. Nadprodukcja aut w 2000 roku wyniesie 3 min w Korei Południowej i ponad milion w Indiach. W tym czasie w pierwszej dziesiątce producentów samochodów będą już 3 firmy południowokoreańskie: Hyundai, Daewoo i Kia, a czwarta - Samsung, dołączy do tego grona w ciągu kolejnych 10 lat.

Powyżej - samochód dla ratownictwa morskiego (też znakomity terenowy star), a nad nim - pogotowie gazowe

**HURTOWNIA
MOTORYZACYJNA**

BIGMOT®

FIAT-POLONEZ-ZASTAWA-MERCEDES-VW-FORD-OPEL

CZĘŚCI FABRYCZNE

ZAPRASZAMY
PONIEDZIAŁEK-PIĄTEK 7.00-16.00, SOBOTA 8.00-14.00

PRUSZCZ GD., ul. Sikorskiego 6a (hoczna od Grunwaldzkiej)
tel. (058) 682-22-24 wew. 19
fax (058) 682-22-24 wew. 50

ponad 4000 pozycji

- klocki hamulcowe, szczęki, tarcze, bębny
- tłumiki, rury wydechowe
- układy kierownicze, zawieszenia, przeguby
- filtry, uszczelki, linki, paski klinowe
- zbiorniki paliwa, węże paliwowe, oleje
- amortyzatory, blachy, narzędzia
- prostowniki, żarówki, reflektory
- kosmetyki, akcesoria
- węże zbrojone, ogrodowe, łożyska

Takiego wejścia nie miał żaden samochód.

Renault Kangoo.

Dni Otwartych Drzwi Kangoo
6-7.12.1997

Wszystkie samochody osobowe Renault są seryjnie wyposażone w poduszkę powietrzną. Ubezpieczenie OC i Zielona Karta bez żadnych dopłat.

Autoryzowany Partner Renault zaprasza:

24 h
ROZCENY KREDYTU 12%¹⁸

koncesjoner RENAULT G. i Z. NOWAK
Kętblowo k. Wejherowa
tel. (058) 678-25-37, 678-25-38, fax 678-20-53
tel. kom. (090) 503-911

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

AKUMULATORY PROSTOWNIKI OWIEWKI, DYWANIKI KÓŁPAKI (WSZYSTKIE TYPY) OLEJE SAM., KOSMETYKI LAMPY, AKCESORIA

CAŁKOWICIE BEZOBŚLUGOWY
Po raz pierwszy w polskich akumulatorach wskaźnik naładowania.

PH „MAKRO” HURTOWNIA
Przedstawiciel na woj. gdańskie
czynna od 8.00 do 16.00, tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 39-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

ZAP®
PIASTÓW
SKLEPY PATRONACKIE

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-90-62
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZADPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Rolna 1, tel. (069) 16-209-54
- Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1
- Kartuszy, T. DERA, ul. Gdańska 28
- Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 06-39-58
- Kościerzyna, AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 06-33-61
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNICZYCH, ul. Toruńska
- Wejherowo, Mot-Pol, B i C, Kamiński, os. Chopina, tel. 672-10-10
- Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 672-55-84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żymła 25, tel. 6741-404
- Bydów, ZUPH SKUP SPRZEDAŻ L. Hering, ul. Tartaczna 70, tel. 0593-36-93
- STACJA PALIW Mierzychowice 1, tel. (0581) 727 83
- ZAKŁAD MECHANICZACJI POJAŻDZÓW I SPRZĘTU ROLNICZEGO Kosobudy k. Brus, tel. (0531) 831 00,
- HELP-ROL Sannino, ul. Siemena 2, tel. (0841) 13-87
- Gdynia MOTPULS, ul. Spokojna 3, tel. 0-602-212-377
- MOTPULS, ul. Chylnowska 60, tel. (058) 663-10-88
- Z.P.U.H. „NOVOPOL” M. Nowopolska, Pelplina, ul. Ks. Sycyli 5

AUTORYZOWANY DEALER

ODBIÓR NATYCHMIASTOWY - WSZYSTKIE TYPY

STAR LUBLIN II CITROËN C-15 POLONEZ TRUCK PLUS

Dział Sprzedaży Samochodów 8.00-17.00, soboty 10.00-14.00. Serwis 7.00-20.00, soboty 10.00-14.00

Gdańsk, ul. Miatki Szlak 4/8
tel. (058) 305 92 47
Przedstawiciel: Tczew
tel. 0601 65 71 83

LEASING PRZY WSPÓŁPRACY Z POLSKĄ KOMPANIĄ LEASINGOWĄ
POLSKA KOMPANIA LEASINGOWA
GDAŃSK, ul. Miatki Szlak 4/8, tel. (058) 314-111
GDYNIA, ul. Świętojańska 72, TEL. 61 64 37

ŚWIĄTECZNY PREZENT DLA CAŁEJ RODZINY?

ESCORT

3 lata GWARANCJI*
KA, MONDEO, FIESTA

2 lata GWARANCJI*

Nowe, jeszcze niższe ceny!

Liczba samochodów w promocji ograniczona

Fota
Główny Autoryzowany Dealer
Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 622-77-55

ALARM GRATIS*
CENTRALNY ZAMEK GRATIS*
ZIMOWE OPONY GRATIS*
(zimowe opony-tylko do Escorta)

GDY ŻŁOPIE I DYMI

Malo kto wie, że niespodziewany wzrost zużycia paliwa jest bardzo często spowodowany zanieczyszczeniem filtra powietrza. Możemy co do tego mieć niemal 100-procentową pewność, jeśli towarzyszy temu dymienie z rury wydechowej (zwłaszcza w silnikach diesla). Tymczasem, jak człowiekowi przeszkadza uliczny kurz, a nawet pyłki kwiatowe, tak silnik auta również wymaga czystego powietrza, aby działać bez „kichania”. Inaczej mówiąc, samochodowe płuca, czyli filtr powietrza, musi być pozba-

wiony zanieczyszczeń. Filtr ten powinien być wymieniany średnio od 15 do 50 tys. km przebiegu. Na tak dużą rozpiętość wpływ mają warunki, w jakich użytkowany był samochód. Jeżeli jeździliśmy głównie na długich trasach, po utwardzonych drogach, nasz filtr wytrzyma znacznie dłużej niż wtedy, kiedy często uruchamiamy silnik na krótkich trasach w mieście, jeździmy po drogach piaszczystych, wertepach. Drobniki piasku w krótkim czasie pokryją grubą warstwą powierzchnię filtra. Filtr, oczywiście należy odpowiednio dobrać do marki pojazdu. **cd. na str. 12**

LDV 80-387 Gdańsk-Oliwa
ul. Arkońska 3
S.C. tel./fax (058) 552-19-18
tel. (058) 552-04-76 wew.221

Samochody dla przedsiębiorczych

LUBLIN II LDV CONVOY
AVIA POLONEZ
izoterm truck plus
kontener CITROËN C 15 D

na każde warunki

PRZYCZEPKI - NIEWIADÓW

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY
do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW
DASZKI UCHYLNE

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

SEVINA, ul. Jana z Kolna 34 tel. (058) 628-608 wew. 3
POLDOPAPC, ul. Krzywoska 5 tel. (054) 25-29-91
BYOGOSZCZ, ul. Marchowska 7 tel. (052) 61-37-49
CHOJNICE, ul. Tucholska 37 tel. (0531) 72-796
BRANIEWO, ul. Kwiecieńska 61 tel. (0-55 43) 20-67

HURTOWNIA OPON
oferuje współpracę wulkanizacjom, sklepom
wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

DEPICA MICHELIN PIRELLI DENZOP Firestone KLEBER CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalaska 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdynia, ul. J. Winińskiego 32, tel. (058) 620 69 71, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

Nie dajcie się zaskoczyć zimną!

NOWY CITROËN

Xsara

Życie nie umiera!

CLASSIC o GDANSK Salon Gdańsk ul. Heweliusza 11 tel. 346 20 31
SERVIS Gdańsk ul. Narwicka 11 tel. 343 04 31
AUTO SERVICE Salon, Serwis Gdańsk Matarnia ul. Jesionna 25 tel. 341 69 60
ASO H Salon, Serwis Gdynia Orłowo ul. Zwycięstwa 175 tel. 623 16 53

CITROËN
POLISZ KAŻDĄ OROG

FIAT DIAMYKON

SAMOCODY NOWE I UŻYWANE
SERVIS, CZĘŚCI, AKCESORIA
PRZYMUJEMY W ROZLICZENIU
SAMOCODY UŻYWANE

FIAT 126, CINQUECENTO
UNO, PUNTO, BRAVO
BRAVA, MAREA, SIENA

UWAGA! NAJNOWSZA
METODA KONSERWACJI

RUST CHECK

Zapraszamy codziennie 8.00-17.00, sobota, niedziela 10.00-15.00

Gdynia, ul. Poznańska 1-3 tel./fax 661-12-50, 620-68-65
Wjazd od Słaskiej-Witomińskiej

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

PRZEDSTAWICIELSTWO GDAŃSK
80-890 GDAŃSK, ul. Heweliusza 11, tel.(058) 346-24-62, 331-42-47, fax 301-01-53
tel.kom. 090 615 648

No. 1 w POLSCE

UPROSZCZONE PROCEDURY
(BEZ DOKUMENTÓW Z US I BANKU)*

ZAWARCIE UMOWY BEZPOŚREDNIO U DEALERA

FOTA - DEALER FORDA
Gdynia-Redłowo, ul. Stryjska 24, tel. 629-77-55, 6222-449

DEALER CITROËNA
80-890 Gdańsk, ul. Heweliusza 11
tel. 646 20 31

DEALER POLSKICH SAMOCODÓW DOSTAWCZYCH
Gdańsk, ul. Arkońska 3, tel./fax (058) 552-19-18, 552-12-26 wew. 221.

SAMOCOD CIĘŻAROWY W KAROSERII OSOBOWEGO
tel. 0-90 505-976
PHU VAN - Elbląg, ul. Słoneczna 15 a
tel. (055) 35-41-98

* Przy wpłacie 25% wartości dla samochodu NOWEGO

VECTRA

WOLNY OD CŁA

KONTYNGENT 98

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum UL. MIAŁKI SZLAK 4/8, GDAŃSK, TEL. 301-04-22, 301-88-72
Godziny otwarcia: Serwis 7.00 - 20.00, soboty 8.00 - 14.00
Salon 8.00 - 18.00, soboty 10.00 - 14.00

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

PRAWDZIWIY PARTNER

dostawczej przeznaczonej dla kierowcy i pasażera. Fotel pasażera można złożyć i uzyskać dostęp do praktycznego schowka. Wnętrze kabiny jest stosunkowo szerokie i pozwala na swobodną jazdę nawet osobom o znacznych wymiarach. Fotel kierowcy usytuowany jest wysoko, co pozwala na uzyskanie dobrej widoczności we wszystkich kierunkach. Dobrze dopasowano wielkość lusterek zewnętrznych.

O samochodzie tym mówi się, że najbardziej zagrozić może pozycja lidera, jaką pod względem ilości sprzedanych sztuk zajmuje na polskim rynku dostawczy polonez. Tym bardziej, że już niedługo jego montażem zajmą się zakłady w Nysie - te same, które produkują m.in. poloneza plus roya, którego cena ma być już tylko niewiele niższa od ceny francuskiej półtoraczarówki.

Mowa tu o peugeotie partnerze. Samochód ten jest od pewnego czasu produkowany na zmianę z bliźniaczym citroenem berlingo w hiszpańskiej fabryce w Vigo. Docelowo przewiduje się roczną produkcję w wysokości ok. 50 tys. sztuk.

Partner-berlingo jest to samochód o wiele nowocześniejszy od swoich poprzedników - 205 F i C-15. Jego nowoczesna sylwetka wzbudza zainteresowanie nie tylko swoim zewnętrznym wyglądem. Jest to samochód również wewnątrz nowoczesny i praktyczny. Kabina w wersji

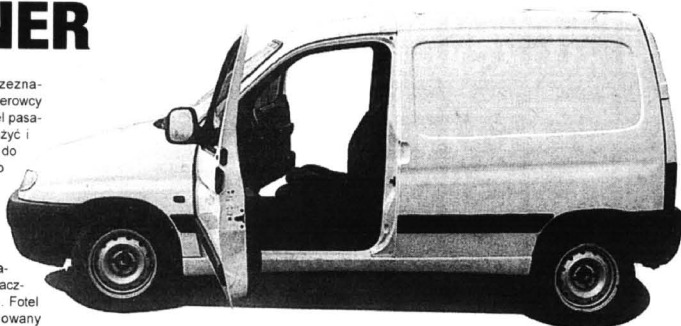
Szkoda natomiast, że tylnych szyb nie wyposażono w wycieraczki. Szyby te bardzo łatwo ulegają zabrudzeniu, tym samym utrudniając widoczność kierowcy do tyłu i wymagając częstego przecierania.

Czytelna deska rozdzielcza pochodzi z peugeota 306, chociaż w testowanym przez nas egzemplarzu była wyjątkowo skromnie wyposażona. Prawda jest, że samochód dostawczy to nie komfortowa limuzyna, a więc tym samym wymaga znacznie skromniejszej dekoracji.

Kabina zgodnie z obowiązującymi przepisami, oddzielona jest od części bagażowej siatką. Dostęp

do tylnej części pojazdu jest bardzo wygodny. Auto to nie jest wysokie, chociaż wyższe od typowego samochodu osobowego. Załadunek towarów po otwarciu dwóch skrzydeł tylnych drzwi nawet o 180 st. nie stwarza problemów. W zależności od wersji partner może być załadowany ciężarem od 475 do 800 kg.

Peugeot partner może być wyposażony w cztery rodzaje jednostek napędowych o pojemności skokowej od 1124 cm (benzynowy) do 1905 ccm (wysoko-
prężny). Nie jest tajemnicą, że wraz z mocą silnika zmienia się dynamika tego pojazdu. Jednak nawet w przypadku auta wyposażonego w najslab-

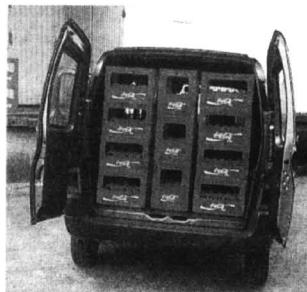

szą jednostkę napędową o mocy 60 KM, może dostarczyć satysfakcji.

Gdy dodamy do tych wszystkich zalet niewielkie zużycie paliwa (tylko nieznacznie wzrastające po załadowaniu pojazdu), tradycyjną trwałość mechanizmów i silnika, solidnie zabezpieczone blachy nadwozia (75 proc. ocynkowane), bezpieczeństwo w napinaczach, w opcji poduszki powietrznej i stosunkowo niską cenę - jest sprawą oczywistą, że nabywca partnera będzie z zakupu zadowolony, a auto stanie się jego niezawodnym partnerem na długie lata.

Podobne zdanie miało międzynarodowe jury, które przyznało samochodom partner i berlingo prestiżowy tytuł Van of the Year 1997.

cd. na str. 13

Escort o 4,800zł tańszy!*

- Ubezpieczenia 3,1%
- opcjonalnie przedłużona gwarancja do 3 lat*
- kredyt i leasing realizowany na miejscu
- przyjmujemy samochód w rozliczeniu
- dodatkowo gratis .....

Oferta dotyczy ograniczonej ilości samochodów

Euro-Car 81-020 GDYNIA ul. Owsiana 13
tel. (058) 23 68 08, fax (058) 23 69 98

Gdy żłopie i dymie

cd. ze str. 11

W sklepie przede wszystkim należy dobrać filtr do naszego pojazdu, nie wystarczy tylko podanie marki samochodu i jego modelu, bardzo ważne informacje to także rodzaj silnika, jego pojemność i moc, miejsce i rok produkcji samochodu. Przy zakupie powinniśmy zwrócić uwagę na jakość wykonania filtra.

Sama wymiana nie sprawia problemów pod warunkiem, iż będziemy uważali na kilka szczegółów. Jeśli filtr powietrza jest umieszczony bezpośrednio na gaźniku, po zdjęciu pokrywy filtra powinniśmy uważać, aby żadne zanieczyszczenia nie dostały się do wnętrza gaźnika, bowiem w przeciwnym wypadku czeka nas jego rozebranie, czyszczenie i ponowna regulacja.

Po wyjęciu zużytego filtra powinniśmy z obudowy usunąć zgromadzony tam piasek, suche liście i kurz, czyszczenie przyda się również zaolwionej pokrywie. Nowy filtr należy zakładać delikatnie, tak by nie zgiąć czy nie zabrudzić jego elementów filtrujących. Po zamocowaniu pokrywy obudowy należy sprawdzić (jeżeli jest) ustawienie przełącznika letnie/zimowe. D.K.

**NOWY SALON!
NOWY SERWIS**
NAJWYŻSZY STANDARD
OBSŁUGI!

Mobil

Teraz ASTRA
nawet do 3000 zł taniej

OPEL

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 5523-406

Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 3427-640,

GODZINY OTWARCIA

SALONU pon-pt. 10.00-19.00
sobota 10.00-16.00
niedziela 10.00-14.00

SERWISU pon-pt. 8.00-19.00
sobota 10.00-16.00

CZY CHCESZ MIEĆ MERCEDESA?

Mercedes-Benz

STANISŁAW, GERTRUDA MAKOWIEC, AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI

**MERCEDES-BENZ LEASING POLSKA Sp. z o.o. PROPONUJE
DOGODNE WARUNKI FINANSOWANIA
SAMOCHODÓW MERCEDES**

**LEASING BEZ ZASTAWU BANKOWEGO, RATA WSTĘPNA 10%, MINIMUM FORMALNOŚCI
(MOŻLIWOŚĆ ZEROWEJ RATA WSTĘPNEJ)**

ACTROS 1840LS JUŻ OD 3200 DEM MIESIĘCZNIE*

80-518 Gdańsk, ul. Gdańska 21d, tel. (0 58) 343 53 50, 343 41 21, 343 41 40

KONTYNGENT 1998

PRIMERA - 1.6i 2.0i NOWY MODEL 1998
MICRA - 1.0i 1.3i Niezawodność
MICRA - HOLLYWOOD

OC + AC GRATIS

W bieżącej sprzedaży:

Primera '97 już od 49 500 PLN

Almera już od 38 000 PLN

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - MODEL 1997
MICRA - 1.0i, 1.3i 100% Niezawodność

ALMERA - 1.4i - Technologia XXI w.
TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Model 1997

MAXIMA QX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja
VANETTA WINDOW - 1.6i, 2.3D - Osobowo-Dostawczy

**EDMUND
LEWAŃCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER**

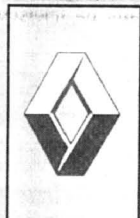
ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

81-393 Gdynia, ul. ABRAHAMĄ 62 (SKRZYŻ. WŁADYSŁAWA IV i ŻWIŹKI I WIGURY)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI + AKCESORIA - tel. (058) 661-62-02
SERWIS + CZĘŚCI CHWASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 552-84-07, tel. (058) 552-83-88

Takiego wejścia nie miał żaden samochód.

Renault Kangoo.

Dni Otwartych Drzwi Kangoo
6-7.12.1997

Renault Kangoo

Wszystkie samochody osobowe Renault są seryjnie wyposażone w poduszkę powietrzną.
Ubezpieczenie OC i Zielona Karta bez żadnych dopłat.

Autoryzowani Partnerzy Renault zapraszają:

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodworska 28 b
tel. 32 70 75, 32 62 37
fax 32 61 76

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdunek
Gdańsk
ul. Miałki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

LANTRA NADROBI?

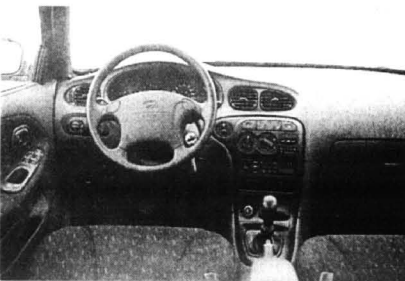
Hyundai jakby nieco zwolnił tempo. A może to tylko takie wrażenie, zwłaszcza na rynku polskim, gdzie siłaczcy musieli przynieść rezultaty inwestycji i liczne premiery nowych aut takich potęg, jak Fiat i Daewoo?

Być może na poprawę polskiej lokaty firmy Hyundai wpłynęło wprowadzenie do sprzedaży po europejsku i nowoczesnie wystylizowanego kombi lantra 2.0 GSL. Nadwozie rzuca się w oczy dzięki zastosowaniu dużej ilości laków i

przestrzeni - właściwej dla tej klasy aut - i dobrych jakościowo materiałów wykończeniowych.

Mile zaskakuje także dynamiczny silnik. Te dwa litry pojemności, w przypadku lantry kombi oznaczają dobre przyspieszenie i elastyczność na wyższych biegach, co powoduje, że samochód uznano można za wręcz "sportowca". Zwłaszcza że uzyskiwaniu lepszych wyników jeźdnych niewątpliwie sprzyja też precyzyjnie działająca skrzynia biegów.

Zawieszenie i układy wspo-

owali, a nade wszystko oryginalnej "rufie" z dużymi szymbami bocznymi i "balonowych" drzwiach

bagaznika

Także wnętrze ma swą klasę, podkreśloną ergonomią foteli i wszelkiego rodzaju przelącznikami. Nie brakuje też

magania zapewniają stabilną jazdę, przy czym drgania na nierównościach nie są przenoszone na układ kierowniczy. Komfort jazdy zostaje zachowany nawet przy dużych prędkościach i obciążeniu auta.
cd. na str. 14

PRAWDZIWY PARTNER

cd. ze str. 12

Wspomnijmy jednak także o mankamentach samochodu. Na śliskich nawierzchniach przydałby się ABS, szczególnie że możliwość hamowania pulsacyjnego jest ograniczona. Wydajny spryskiwacz włącza się zbyt późno i pierwszy ruch wycieraczek wykonywany jest "na sucho". Zbyt słabe światło cofania. Siedzenia, choć wygodne, są jednak zbyt miękkie, co przy dłuższych przejazdach może przeszkadzać. Dźwignia zmiany światła/kierunkowskazów może w pewnych warunkach spowodować niebezpieczną sytuację na drodze. Włączenie światel odbywa się przez jej przekręcenie. Mechanizm stawia jednak zbyt słaby opór, a sama dźwignienka nie jest okrągła, lecz zakończona płetwą. Przy zbyt energicznym lub nonszalanckim włączeniu lewego kierunkowskazu albo światel drogowych można niechcący zgasić światła mijania.

Podstawowe dane techniczne:

Pojemność skokowa - 1124, 1360, 1769 i 1905.

Moc silnika KM - 60, 75, 60 i 71.

Szybkość maksymalna km/h - 134, 149, 135 i 144.

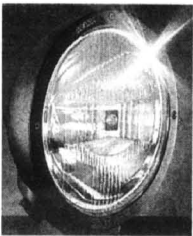
Przyspieszenie sek. 0-100 km/h - 21,3, 16,6, 25,5 i 18,8.

Zużycie paliwa w litrach - 90 km/h - 6,4, 6,4, 5,7 i 5,5, 120 km/h - 8,4, 8,8, 8,4 i 8,0, miasto - 8,5, 8,7, 7,7 i 7,3.

M.M.R

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

MGŁA NIE ZASKOCZY

Przez kilka najbliższych miesięcy będziemy co rusz napotykać na drodze mgły i zadyмки. Kiedy jesteśmy często, daleko, a zwłaszcza nocą, w okresie jesienno-zimowo-wiosennym na pewno przydadzą się nam światła przeciwmgielne. Montuje się je coraz częściej fabrycznie, zaś większość nowych aut posiada przynajmniej gniazda do umocowania tzw. halogenów. Umieszczone poniżej reflektorów głównych „podświetlają” od dołu cząsteczkę wody

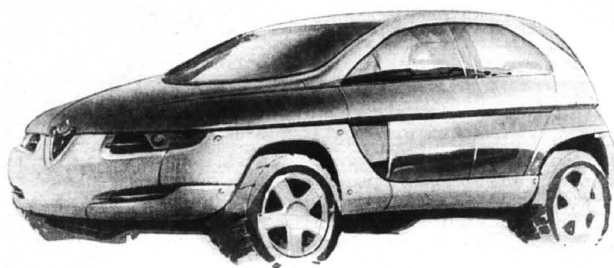
zawartę w powietrzu, zmniejszając w ten sposób zjawisko olśnienia własnego pojazdu. Dodatkowo zapewniają także bardziej równomierne oświetlenie całej szerokości jezdni, powodując lepszą widoczność pobocza i znaków malowanych na jezdni.

Jeżeli chcemy zamontować światła przeciwmgielne w miejscach fabrycznie dla nich przewidzianych, powinniśmy najpierw sprawdzić, jaki model i do jakiego rocznika samochodu możemy je zastosować. Jest to o tyle istotne, iż większość samochodów co rok przechodzi face lifting, pociągający za sobą zmiany w konstrukcji spoilerów, w których montuje się światła oświetlające. Jeżeli wybieramy dowolne oprawy, wtedy musimy pamiętać, aby były one zawieszane jak najniżej, bowiem tylko wtedy będą mogły skutecznie oświetlać drogę i nie oślepić nas odbijając się od mgły. Kodeks drogowy nakazuje ich instalację nie dalej niż 400 mm od bocznego obręsu pojazdu oraz nie niżej niż 250 mm i nie wyżej niż światła mijania.

Ze względu na dużą moc pobieraną przez żarówki należy pamiętać, aby światła były zawsze sterowane poprzez przełącznik, a nie bezpośrednio z wyłącznika, obwód zasilający należy także wyposażyć w bezpiecznik. Światła samochodu - w tym także przeciwmgielne - aby były skuteczne, powinny być dobrze ustawione, ich stan należy kontrolować co każde

regulacji czy wymianie żarówki, a także okresowo co 10 tysięcy km przebiegu. Zgodnie z kodeksem drogowym, halogenów, czyli świateł przeciwmgielnych mamy prawo używać tylko w czasie jazdy w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza spowodowanej mgłą lub opadami atmosferycznymi. W normalnej przejrzystości powietrza mogą być użyte od zmierzchu do świtu tylko na drogach krętych.

D.K.

Terenowa... alfa romeo? Ależ tak. Czytaj na str.15

ZANIM ZAREJESTRUJESZ

przez producenta lub importera. Ma to służyć zapobieganiu tzw. przerobkom samochodów np. z osobowych na ciężarowe.

Przy rejestracji tzw. składaka wnioskodawca przedkłada dowody własności nadwozia, podwozia i ramy oraz silnika, pochodzących z różnych pojazdów, a jeśli były oba zarejestrowane - także kopie ich dowodów rejestracyjnych uwierzytelnione przez or-

gan rejestracyjny. W takiej sytuacji wnioskodawca ma obowiązek złożyć - pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania - oświadczenie, że jest właścicielem pozostałych zespołów i części służących do zbudowania samochodu.

W sytuacji, gdy zarejestrowany ma być pojazd sprzedawany z zagranicy, właściciel ma obowiązek przedłożyć, obok oryginału dowodu własności pojazdu

oryginał odprawy celnej przywzowej tego pojazdu.

Podmiot sprowadzający z zagranicy pojazdy w ramach swojej działalności gospodarczej w zakresie obrotu pojazdami, jest zobowiązany przedstawić oryginał dowodu własności pojazdu z adnotacją o dacie i numerze dowodu odprawy celnej oraz dowód rejestracyjny lub dokument o wyrejestrowaniu pojazdu, jeśli pojazd był zarejestrowany za granicą.

Podstawa prawna: Dziennik Ustaw, Nr 130, poz. 870, w opracowaniu Explico.

LANTRA NADROBI?

cd. ze str. 13

Do rekordowych nie należy natomiast przestrzeń bagażowa hyundaia lantry. Tylko 362 l w bagażniku, maksymalnie 1260 l. Konkurencja w tej klasie aut oferuje znacznie więcej. Brak przestrzeni rekompensują walory użytkowe - wariantowe składanie tylnych siedzeń, niskie położenie krawędzi dolnej bagażnika, umożliwiające łatwy załadunek bagażu.

W wyposażeniu standardowym jest: wspomaganie kierownicy, klimatyzacja, elektrycznie sterowane szyby przednie, zdalne otwieranie klapy bagażnika i pokrywy wlewu paliwa, zdalna regulacja reflektorów, regulacja górnego mocowania pasów bezpieczeństwa, składane i dzielone tylne oparcia, a w dodatkowym: poduszka powietrzna dla kierowcy, regulacja pionowa położenia kierownicy, ABS, centralny zamek, elektrycznie sterowane szyby przednie i tylne, radioodtwarzacz, relingi dachowe, regulacja wysokości siedzenia kierowcy z regulacją podparcia lędźwiowego, obręcz kół ze stopów lekich.

W teście lantra 2.0 GSL osiąga „setkę” w 9,2 s., jedzie z maksymalną prędkością 201 km/h, a spala 10 l na sto.

Blisze dane techniczne:

Silnik benzynowy, rzędowy, czterocylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. Dwa górne wałki rozrządu (DOHC). Cztery zawory na cylinder. Kat. Poj. skokowa 1975 cm. Stopień sprężania 10,3. Średnica x skok 82,0 x 93,5 mm. Moc maks. 101 kW (138 KM) przy 6000 obr./min. Maks. moment obr. 182 Nm przy 4900 obr./min. Napęd na przednie koła. 5-biegowa skrzynia biegów. Zawieszenie niezależne. Hamulce tarczowe z przodu wentylowane. Ogumienie 175/65 HR 14. Poj. zbiornika paliwa 55 l. Poj. bagażnika 362/1260 l. Masa własna 1310 kg. Ładow-

ność 405 kg. Maks. masa przyczepy z hamulcem 1200 kg. Dł./szer./wys. 4450/1700/1457 mm.

(cena auta w Polsce - ponad 60 tys. zł)

Czasowa rejestracja będzie możliwa tylko na podstawie zaświadczenia wydanego przez sąd o doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu w sprawie o ustalenie prawa własności.

Dla osób, które zgłaszają do pierwszej rejestracji nowy pojazd zakupiony na terenie Polski ważna będzie informacja, że mają obowiązek dostarczyć wyciąg ze świadectwa homologacji, wyda-

Wegner

NOWY DEALER. NOWE MOŻLIWOŚCI.

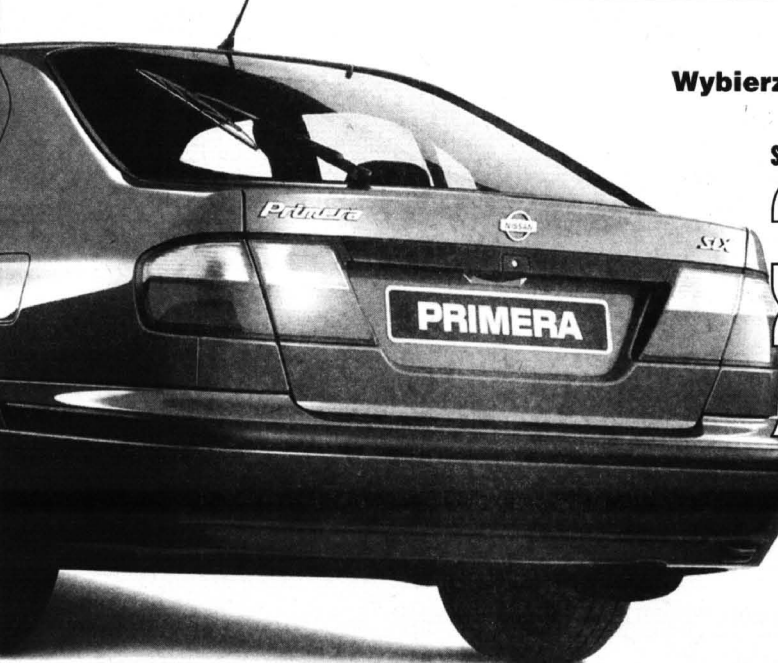
WSZYSTKIE MODELE DOSTĘPNE OD ZARAZ*

TERAZ FORDA KUP w Elblągu

*LICZBA SAMOCHODÓW OGRANICZONA

82-300 ELBLĄG, ul. Druska 30   tel./fax (055) 33 70 12

tel. (055) 35 42 22

Nissan Primera.

Wybierz auto doskonałe.

3

Super promocja:*

1 lata gwarancji gratis

2 lata serwisu gratis

1 rok ubezpieczenia gratis

*szczegóły promocji u dealerów NISSANA

Nissan zaleca oleje TEXACO

16-zaworowy silnik 2.0l o mocy 130 KM, nowoczesne zawieszenie z przestrzennie prowadzoną belką skrętną, komfortowe wnętrze, dwie poduszki powietrzne, ABS, klimatyzacja, elektrycznie opuszczane szyby, elektrycznie regulowane lusterka, immobilizer, centralny zamek, lampy przeciwmgielne, regulacja położenia siedzenia kierowcy, bagażnik o pojemności 505 l, antena i 6 głośników, rozsądna cena.

MONTYNGHT

98

AUTORYZOWANY DEALER STANISŁAW MALINOWSKI:

83-200 Starogard Gdański ul. Zblewska 20, tel.: (0-69) 162-97-78, tel./fax: 162-97-79

od 8.00 do 17.00

NISSAN

Z „Przeglądu Budowlanego” wybraliśmy kilka nowości, które mogą zainteresować osoby „budujące” się lub planujące modernizację swoich domków, mieszkań i ogrodów.

PO NOWEMU

Na krajowym rynku pojawiły się nowe materiały, m.in. okładzinowe - do pokrycia dachów i budowy ścianek działowych, a do ogrodów - także ulepszone folie do uszczelnienia basenów i brodzików ogrodowych oraz urządzenia mogące służyć choćby za letni natrysk na świeżym powietrzu. Chodzi tu - po pierwsze - o „Fresco”, czyli gipsowe płyty reliefowe, które po zamocowaniu dają optycznie efekt ścian obłożonych drewnem z dekoracyjnymi tłościami. Stosuje się je jako okładziny ścian i sufitów. Panele gipsowe mają różne wielkości. Są przystosowane do metalowych lub drewnianych podkonstrukcji. Można je też naklejać na otynkowane i nie otynkowane ściany. Powierzchnię płyt można upiękzyć wzorami drewna lub marmuru płyt - dostosować ich linie do ścian zaokrąglonych.

Drugą, sygnalizowaną na wstępie nowością jest płyta OSB. Jest ona naturalnym produktem drzewnym wytwarzanym z pni drzew o niewielkich średnicach, pozyskiwanych m.in. z przecinek lasów. Otrzymuje się z nich płaskie wióry, które z dodatkiem wodoodpornego kleju i wosku - pod wpływem wysokiego ciśnienia i w wysokiej temperaturze - zostają sprasowane na płyty. Płyta jest odporna na wpływy atmosferyczne, ma wysoką wytrzymałość i elastyczność.

Płyty OSB można stosować jako pokrycia dachów, podłóg, ścianek działowych, jako elementy konstrukcyjne kratownic, belek stropowych, krokwi, ale także jako elementy wzmacniające w meblach tapicerowanych.

Po trzecie - pojawiła się w sprzedaży folia ze zmiekkzonego polichlorku winylu z dodatkiem stabilizatorów, wypełniaczy i innych środków pomocniczych, zbrojona wewnątrz siatką. Stosuje się ją - w dowolnym kolorze - głównie do wykładania basenów. Służy także jako materiał izolacyjny. Folia jest grzewalna, nie ulega gniciu, jest odporna na starzenie i niepogodę, stabilizowana na działanie promieni ultrafioletowych, odporna na zwykłe produkty do uzdatniania wody zalecane przez producenta. Wrażliwa jest na rozpuszczalniki organiczne. Folia ma pozytywną ocenę Państwowego Zakładu Higieny.

W sprzedaży jest folia w dwóch rodzajach: niezbrojona (0,5 mm) - na oczka wodne i zbrojona (1,5 mm) - na baseny.

Thermufo, to węgierskie urządzenie, w którym woda jest ogrzewana promieniami słonecznymi do temperatury 50 stopni Celsjusza. Zbiornik na wodę zrobiony jest z tworzywa sztucznego z udziałem włókien szklanych. Ma kształt kapelusza grzyba i chropowatą powierzchnię w czarnym kolorze, co zapewnia optymalne wykorzystanie energii słonecznej do każdej porze dnia. Jego budowa sprawia, że po odkręceniu kurka, zaczyna napływać do zbiornika zimna woda, wypychając już ogrzaną. Maksymalne ciśnienie wody wynosi 0,6 bar.

Przysicne ogrodowy Thermufo może być umieszczony na wolnym powietrzu, wszędzie tam, gdzie jest słońce i kanalizacyjna sieć wodna lub studnia. Urządzenie jest odporne na mroz, nie trzeba go wymontowywać na zimę.

W budownictwie też górą „komórki”

Jak wiadomo fachowa niesie, wkrótce beton komórkowy ma szansę także u nas całkowicie wypierać z budów małą funkcjonalną, mało ekologiczną i drogą wielką płytę, zwłaszcza z budownictwa mieszkaniowego. Oto bowiem niedawno firma AGH Prebet z Zielawic podczas X Krakowskich Targów Budownictwa Jesień '97 zdobyła drugą nagrodę w grupie Technologie i Materiały Budowlane. Prebet nagrodzono za bloczki i kształtki z białego betonu komórkowego. Produkowany on jest bez użycia popiołów lotnych, a podstawowym surowcem jest piasek. Beton komórkowy, stosowany w Niemczech do ścian wewnętrznych, zdobywa sobie u nas coraz większą popularność.

W tym celu, w ramach projektu „Komórki” w grupie Technologie i Materiały Budowlane. Prebet nagrodzono za bloczki i kształtki z białego betonu komórkowego. Produkowany on jest bez użycia popiołów lotnych, a podstawowym surowcem jest piasek. Beton komórkowy, stosowany w Niemczech do ścian wewnętrznych, zdobywa sobie u nas coraz większą popularność.

Tylko kilka procent polskich rodzin stać na luksusową, w pełni kupioną i zleconą do wykonania łazienkę

ŁAZIENKA BEZ KREDYTU

Zaledwie kilka procent właścicieli polskich mieszkań w blokach i domków na urządzenie łazienki, korzystając z gotowego wyposażenia najwyższej jakości, jaki w oibryzmym już wyborze oferują nasze sklepy. Co druga łazienka jest i jakiś czas jeszcze będzie urządzana z elementów bądź to dokupywanych okazjynie, bądź dorabianych we własnym zakresie.

A mimo to zachęcamy do tego (i jest to możliwe!), aby naszą łazienkę - bez względu na to czy dysponujemy pękatym czy raczej płaskim portfelem - uczynić wygodną, miłą, ładną.

Zróbmy wszystko, żeby taką mieć. Tak samo funkcjonalną i estetyczną, jak kuchnia i tak samo przytulną, jak pokój ogólny. Urządzoną w ten sposób, aby zachęcała do pielęgnacji ciała, znalezione się w niej każdego poranka było przyjemnością, dodającą otuchy do trudów dnia. Wieczorem zaś po męczącym dniu stanowiła oazę relaksu i w jakiejś mierze zastępowała, zwłaszcza panom, niegodziny, samotny buduar w jego relaksowej, intymnej atmosferze.

To prawda, że przeciętna

wielkość naszych łazienek nie zawsze pozwala na realizację wszystkich naszych zamierzeń. Jednak nawet w skromnym pomieszczeniu można by zorganizować wygodną i miłą łazienkę. Nie odkładajmy tego do czasu zdobycia większego mieszkania, zbudowania własnego domu, wyprowadzki dorosłych dzieci. Nawet duża suma nie jest warunkiem niezbędnym. Ten sposób odwiekiania w nieokreśloną przyszłość to nieraz pretekst dla wytlumaczenia swojej bierności czy braku estetycznych potrzeb.

W łazience powinien rządzić komfort. Nie w postaci wspaniałej baterii o kryształowych gałkach, pretensjonalnych złoczystych pówek i uchwytoów, ale w postaci czystych, zadanych ścian, ceramicznej podłogi. Iśnającej czystością muszli kloazetowej i umywalki, obecności zawsze czystych ręczników. Atmosferę komfortu może zapewnić nie tylko dobre wyposażenie łazienki, ale także pewne efekty estetyczne. Właśnie w łazience możemy pozwolić sobie na zachwałę pomysły, których wprowadzania balbyśmy się w pokojach.

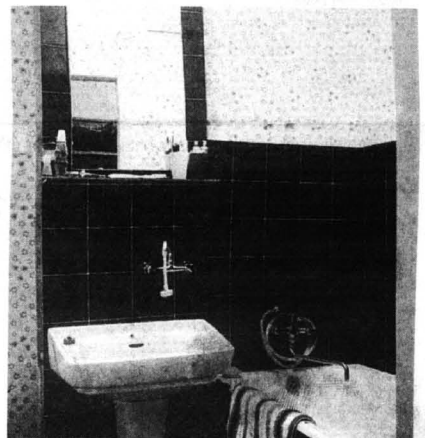
Na przykład, ściany pomalowane soczyście kolorowymi

farbami, może na pomarańczowo, może w kolorze malinowym lub delikatnym zielonym. Zawsze farbą emulsyjną, bo klejowa łatwo odpryskuje w wilgotnym pomieszczeniu.

Skomponowanie całości wy-

posażenia (glazury lub tapet na ścianach, urządzeń sanitarnych, uchwytoów) w barwach pastelowych jest oczywiście efektem estetycznym najpewniejszym.

cd. na str. 18

Własnym sumptem i niewielkim kosztem też jednak można urządzić przytulny pokój kąpielowy

DOMEXI PRODUCENT OKIEN PCV
system PANORAMA, REHAU
MALBORK (Piaski), Biuro Handlowe, ul. Saperów 13, tel. (055) 72-84-70
Produkcja, ul. Daleka 117, tel. (055) 72-12-13

TYPOWE OKNA W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY oferujemy
SEGMENTOWE BRAMY GARAŻOWE prod. USA

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI
proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

Wieloletni doświadczenia

- * płyty laminowane gr. 8, 10, 16, 19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

Jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

pełna gama
kolorów

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

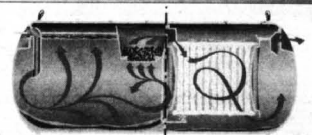
tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

Studio Ruszka

PURFLON POLSKA

Nawiążemy współpracę z monterami w terenie

- PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OD 2 DO 200 MIESZKAŃCÓW
- OSIEDLWÓW OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
- SEPARATORY WĘGLOWODORÓW
- SEPARATORY TŁUSZCZU
- ZBIORNIKI NA OLEJ OPAŁOWY

- Wykonywanie konstrukcji stalowych
- Budowa hal przemysłowych
- Usługi remontowo-budowlane

KONSTAL

ZAKŁAD USŁUGOWO-PRODUKCYJNY
KONSTAL s.c.
NIP 593-030-20-57

83-110 TCZEW
TCZEWSKIE ŁĄKI, ul. Poprzeczna 1
TEL.PAK (089) 31-38-32
tel. kom. 089 537 891

Posiadanie własnego baru nie jest marzeniem wyłącznie przysłowiowego fioletowonosiego amatora wysokoprocentowych napojów. Podręczny barek, a niekiedy właśnie bar (choćby z rąjki na bogactwo trunków) lubią mieć w zasięgu ręki najwięksi, nie tylko najbogatsi tego świata.

Chęć bezkrytycznego naśladowania podziwianych ludzi i wzorców jest jedną (i wcale nie największą) z przywar gatunku homo sapiens. Nic więc dziwnego, że również nasze mieszkania noszą często piętno snobizmu swoich właścicieli. Trudno by znaleźć wdzieczniejszy przedmiot rozważań niż... barek w „M”

PRZY BARKU

Coraz częściej ten luksusowy przybysz ze świata przyjęć i zbytku zadomawia się w naszych, ciągle jeszcze skromnych, domach, przyjmując od razu formę okazałej lady z ustawionymi wzdłuż niej wysokimi stołkami.

Nie radzę jednak powiełać tego pomysłu pochopnie, chyba że ktoś ma naprawdę duży dom i z racji swego zawodu zaprasza do siebie często licznych, niekoniecznie zaprzyjaźnionych gości. Wysoka lada, barowe stołki to rozwiązania idealne, ale... jedynie w przypadku nocnego lokalu czy restauracji, gdzie

zajadają na drinka pragnący zachować swoją prywatność klienci. Dzięki odpowiedniemu ustawieniu stołków nikt nie jest narazony na niedyskretne spojrzenia sąsiada, za to łatwo przywołać barmana. Do domu zaś zapraszamy zwykle przyjaciół i powinniśmy mieć możliwość usiąść wygodnie i spojrzeć im w twarz. Ustawianie w niewielkim mieszkaniu dużego barku naraza nas również na stratę powierzchni, którą można by przeznaczyć na coś innego.

Jak więc wybrnąć z tej sytuacji, jeśli już od dawna spo-

sobiliśmy się do wydania wspólnego cocktailparty? Rozwiązaniem jest wiele. Barkiem może być w razie potrzeby odświętnie nakryty długi serwetą stół, na którym ustawimy butelki, kieliszki i naczynia do mieszkania drinków, albo nobilitowany na tę okazję blat starej komody lub też mały stół na kółkach. Najczęściej spotykane są barki meblowe, zdarzają się jednak także inne, o wymyślnych kształtach np. w formie starego globusa.

I dość już rad. W kwestii podręcznego baru, jak mało w jakiej, ostateczne rozwiązania powinny być efektem absolutnie indywidualnych gustów i upodobań.

U.

cd. ze str. 17

Unikajmy natomiast ceramiki sanitarnej w ciemnych kolorach, nie daje bowiem efektu świeżości. Zwłaszcza fatalny jest pod tym względem kolor brązowy. Muszla klozetowa w tym kolorze jest po prostu bezsensowna. Klasyczne białe sanitariaty są lepsze.

Barczo ważne jest w łazience oświetlenie. Nie poprzestawajmy na jednym górnym oświetleniu, lecz uzupełnijmy je lampą oświetlającą lustro nad umywalką, przed którym odbywa się golenie, czesanie, makijaż. Jeszcze korzystniejszą będzie oświetlenie boczne, płynące z obydwu stron.

Ale uwaga - z elektrycznością w łazience nie ma żartów, musi być ona instalowana przez licencjonowanego elektryka, gdyż prąd plus wilgoć daje -

mógł z ich pomocą zatrzeć na podłodze skutki swoich ablucji. A propos gąbki - używamy jej wyłącznie do czyszczenia przedmiotów. Gąbka do mycia ciała jest nieaktualna: po pierwsze jest niewygodna, po drugie jest siedliskiem bakterii. Nie daje się nigdy dokładnie splukać, jej używanie więc, nawet w warunkach, gdy każdy domownik ma do dyspozycji własną, jest niehigieniczne. Zamiast gąbki używajmy raczej rękawic frotte.

Nasza łazienka powinna oczywiście pachnieć czystością. Ale miło bywa, gdy pachnie też środkami kosmetycznymi - dobrym szamponem, płynami pielęgnacyjnymi dla ciała, atrakcyjnymi mydlami. Łatwo jest ten zapach utrzymać, jeśli myjąc podłogę i ściany, na ściereczkę, kapniemy odrobinę ulubionego płynu do kąpieli. Wyrzucimy też z łazienki obce dla tego pomieszczenia

ŁAZIENKA BEZ KREDYTU

bardzo często - tragiczny wypadek. Dobrze jest wyposażać łazienkę w więcej niż to jedno lustro nad umywalką. Nie zajmuje ono miejsca, a dodatkowo rozświetla pomieszczenie przez odbicia światła i optycznie powiększa przestrzeń.

Wprowadzając się do nowego mieszkania na ogół zastajemy już w łazience wannę i umywalkę. Jeżeli jednak sprawiamy sobie te urządzenia sami, warto zastanowić się, czy zamiast dużej wanny nie lepiej byłoby zainstalować wannę mniejszą, dającą przecież niewiele gorszą możliwość wykąpania się lub kabinę prysznicową, a wygospodarowane miejsce poświęcić - przypuścimy - na niesłychanie potrzebne w łazience wygodne siedzisko. Na przykład krótką skrzynię, w której można pomieścić różne rzeczy i wygodnie na niej usiąść, może wiklinowy lub plastikowy fotelik.

Ci, którzy dysponują większymi łazienkami, instalują też z reguły bidet. I to nie zawsze z potrzeby, często raczej dla jego walorów prestiżowych. Bidet kojarzy się bowiem z luksusem Niemniej, jeśli łazienka jest naprawdę sporych rozmiarów, można go zainstalować. Wbrew potoczemu mniemaniu służyć powinien nie tylko kobietom, lecz wszystkim, bez względu na wiek i płeć.

W łazience powinno się znaleźć także miejsce na jakiś schludny pojemnik plastikowy, w którym pomieszcimy szczołkę i solidną gąbkę do mycia sanitariatów, ścierkę i środki czyszczące, aby nawet najbardziej nonszalanckiej z użytkowników łazienki

przedmioty, zwłaszcza obuwie, nie róbmy z naszej łazienki pakarnię.

Na koniec powiedzmy jeszcze sobie, że ściany w łazience nie muszą być koniecznie pokryte kafelkami. W sprzedaży są inne, na ogół drogie wykładziny, ale we własnym zakresie można pokusić się o zastosowanie drewna. Jest to rozwiązanie trwałe, higieniczne, tańsze i wykonane dla przeciętnego majsterkowicza. Kładzenie boazerii nie wprowadza zamieszania do całego mieszkania i nie wyłącza łazienki z użytkowania. Nasza łazienka w drewnie będzie przypominała saunę.

Boazeria wymaga jednak normalnej, klejowej farby na ścianach, nie olejnej i nie emulsyjnej. Chodzi o to, by zawsze obecna w tym pomieszczeniu wilgoć była wchłaniana przez ściany. Inaczej ściany pod boazerią będą się pociły i nawilgotniały drewno, które znacznie się paczy. Z tych samych powodów drewniane listwy nie mogą być przybijane do ściany bezpośrednio, lecz do konstrukcji z kantówek, aby wilgotne powietrze mogło swobodnie cyrkulować. Zabezpieczamy listwy pokostem, nie lakierem, bo lakier w wilgotnym pomieszczeniu odpryskuje i luszczą się. W łazience obłożonej drewnem powinna być dobra wentylacja, a jeszcze lepiej, choćby małe okienko. Wtedy na półteczce koło okna ustawiamy roślinę, taką, która lubi wilgoć i ciepło, i naszą łazienkę możemy uznać za wykończoną. T.K.

Zakład Hydrauliczny

WOD-BUD

83-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
tel. (069) 31-11-85
0602-370-916

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

SPRZEDAŻ GRZEJNIKÓW PURMO DeLonghi

KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
VAILLANT I VIESSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE

KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

Sprowadź ratatni!

MAGAZYN FABRYCZNY

MAGAZYN GDYNIA
ul. Jana z Kolna 24/26 III p., tel./fax 661-53-59

NOWY STANDARD OKNA

drewniane, jednoramowe,
szyby niskoemisyjne (k= 1,6 W/m² K),
okapnik termozolacyjny,
suche szklenie (uszczelki zamiat silikonu),
okucia obwiedniowe Stegenia

okno 148 x 148 w cenie od 668 zł +7% VAT
z drewna mahoniowego 848 zł + 7% VAT

Zakład Produkcyjny:
57-220 Ziębica, ul. Przemysłowa 40 B, tel. (0-74) 15-45-53

HOSSA

Mieszkania od 34 do 68 m²

Nowe OSIEDLE PASTELOWE
w Pruszczu Gdańskim przy ul. Spokojnej

W sprzedaży od listopada 1997 r.

Biura Sprzedaży:
Hossa SA
80-244 Gdańsk, ul. Grunwaldzka 76/78, tel. 345 38 45, 341 12 31 wew. 333,
tel. kom. 0 602 219 849
81-310 Gdynia, ul. Ślaska 35/37, tel. 6209 233, 6211 808, 6211 406,
fax 6211 304

**PARKIET
DĘBOWY I BUKOWY**

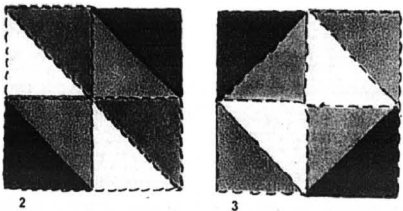
**OKLEINY SOSNOWE
I LIŚCIASTE**

**TARCICĘ BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE**

P.P.D.
Fornitex
WEJHEROWO

**PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.**
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO
tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

ODNAWIAMY STARE MEBLE

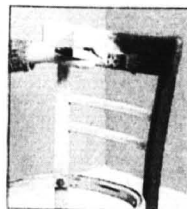
Nawet solidnie wykonane sprzęty z upływem czasu przestają być ładne. Zanim postanowimy kupić nowe, zastanówmy się, czy ciekawe kształty foteli lub stołu nie przemawiają za ich renowacją. Jeśli zdecydujemy się na odnowienie całego kompletu, możemy jednocześnie zmienić jego styl. Ciężki, ciemny zestaw pomalowany jasną farbą stanie się weselszy i umożliwi nową aranżację wnętrza. Naprawę zaczynamy od krzesel, ponieważ renowacji wymagają zarówno części drewniane, jak i obicia. Podobnie jak drewniany szkielet krzesła odnowiamy stoły, szafki, półki. Meble na wysoki połysk będą jednak bardziej matowe.

1 Pył najlepiej zebrać wilgotną szmatką.

Naprawa siedzenia

Zwykle jest ono wciśnięte w drewniany szkielet. Wystarczy więc krzesło odwrócić do góry nogami i delikatnie uderzyć młotkiem w ramię. Jeżeli siedzisko jest przymocowane wkrętami, trzeba je najpierw odkręcić. Z nowej tkaniny wycinamy kształt zbliżony do zniszczonego obicia, ale o 3 cm większy z każdej strony. Brzeg trzeba podwinąć, by uniknąć strzępienia się nitek i wzmocnić miejsce wbijania gwoździ. Żeby zapobiec przesuwaniu materiału w trakcie pracy, przyfastrygujemy go lekko do zniszczonej powierzchni.

2 Farbę nakładamy na suchy podkład.

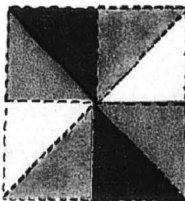
ZNÓW PATCHWORKI

cd. ze str. 24

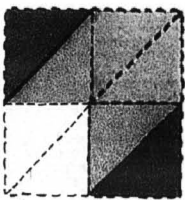
I znów w zależności od naszych upodobań, może to być brzeg, kontrastujący z całością, jednokolorowy, może też być to pasek jednego z użytych w kompozycji materiałów. Możemy także patchworki zwać pojedynczo. Wszystko jest kwestią pomysłowości i upodobań.

B.C.

Fot. A. Pisarski

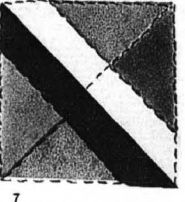
1

2

3

4

Nowe pokrycie naciągamy na stelaż siedzenia (zazwyczaj drewniany) i przybijamy od spodu do drewna teksami (tapicerskimi gwoździkami z dużymi łóbkami). Starego materiału nie trzeba usuwać - ułatwi to naciągnięcie nowego.

Malowanie drewna

Stary warstwę farby usuwamy papierem ściernym o ziarnie nr 80. Do wygładzenia stosujemy papier drobniejszy, np. o ziarnie nr 120-150. Następnie ścieramy pył z przeszlifowanej powierzchni (rys. 1). Decydując się na zmianę koloru musimy użyć emalii, np. Chemomalu albo Meblomal. Są one dwuskładnikowe, chemoutwardzalne, szybko schnące, produkowane w wielu kolorach. Mogą być matowe, o lekkim połysku albo błyszczące. Jeśli chcemy użyć Meblomal, pod warstwę nawierzchniową trzeba zastosować podkład, np. Meblogrun C. Po nałożeniu jednej warstwy lakieru czekamy, aż wyschnie i nakładamy drugą (rys. 3).

Jeśli chcemy uzyskać błyszczącą powierzchnię drewna, z widocznymi słojami, możemy użyć lakieru bezbarwnego, poliuretanowego, np. Akwalux. Jest nietoksyczny, a do jego rozcieńczenia używa się wody pitnej. Nanosimy jedną warstwę lakieru, a po 12 godzinach drugą. Po wyschnięciu pierwszej, powinniśmy bardzo delikatnie przeszlifować ją dobrym papierem ściernym.

Oprac. Barbara Lemkowska

Izobud

O/ Somonino
tel./fax 681-49-32
684-13-15
0601 63-56-13

O/ Gdańsk-Osowa
tel./fax 552-73-64
0601 61 08-99

O/ Gdynia
tel. 621-30-21

**CENTRUM WEŁNY
MINERALNEJ I SZKLANEJ**

Izopol **Gullfiber** **ROCKWOOL**
Materiały termozłoczone

DACHÓWKA BETONOWA

Eternit Berlin 21 zł/m²
(bezpośredni import)

*Zapraszamy do współpracy.
Dla hurtowni wysokie rabaty.*

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
„EMIL” S.C.
83-200 Starogard Gd., ul. Świętojańska 37
tel./fax (069) 162-47-02

Produkcja okien i drzwi balkonowych z PCV o podwyższonej izolacyjności cieplnej w systemie Panorama, Kömmerling
Produkcja rolet antywłamaniowych energooszczędnych z PCV i aluminium
Hurtowa sprzedaż elementów do produkcji rolet z PCV i ALU.

**Przedstawicielstwo na Polskę Północną
francuskiego koncernu flandria -
- producenta profili aluminiowych
na okna, drzwi, werandy.**

FIRMA HANDLOWA

eMka poleca:

- wykładziny dywanowe 3,4 i 5 m produkcji krajowej „KOWARY” i importowane
- wykładziny PCV 1,5, 2, 3, 4 m typu GAMRAT, LENTEX, FABELTA itp.
- dywany i chodniki KOWARY, TOMASZÓW MAZOWIECKI, AGNELLA i inne
- tapety krajowe i importowane
- farby, kleje, akcesoria malarskie
- karnisze
- obszycanie wykładzin

**SPRZEDAŻ RATALNA
ceny konkurencyjne**

Adresy sklepów: - Tczew, ul. Warszawskiej 12
tel. 0602-365-152
- Kościerzyna, ul. Rynek 18
tel. (058) 686-70-22
- Wejherowo, ul. Obrońców Helu 1
tel. (058) 672-30-62

METALPLAST
PÓŁNOC Sp. z o.o.

**83-000 Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 64
tel./fax 682-37-31**

**STOLARKA
ALUMINIOWA**
okna, drzwi,
witryny sklepowe,
ścianki działowe

pomiary, wykonanie, montaż

**APARATURA
KONTROLNO-POMIAROWA
AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA**

ATA-TECH s.c.

manometry, termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne,
POLNA Przemysł

siłowniki PKA, ZAP
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica

przełączniki, styczniki
relpol s.a.

lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec
wodomierze, ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP
SOPOT, ul. 3 Maja 6A, tel./fax (058) 551-54-32, tel. (058) 550-38-41

Patchwork narodził się bardzo dawno temu w Stanach Zjednoczonych w domach ubogich farmerów, którzy wykorzystywali w tym celu resztki tkanin ze zniszczonych ubrań. Tradycja patchworku przetrwała do dziś. Bardzo popularne są w Ameryce tanie i ciepłe patchworkowe koldry i kapy. Nie tak dawno minęły czasy, kiedy nosiło się spodnie i bluzy z jeansowych kwadracików, fabrycznie zszywanych i farbowanych na różne odcienie blue.

Ostatnie kompozycje patchworkowe zdobią coraz więcej, również bogatych domów i w Polsce. Pojawiają się pod postacią narzut, poduszek, zasłon i dywaników; także rękawic kuchennych. Patchworkiem może być również gobelinowa kompozycja ścienna lub ubranko lalki. Patchwork wreszcie może być kupionym w galerii dziełem sztuki. Technika tą można uszyć spodnicę, szlafrok, sukienkę. Wszystko. Niczym innym nie są przecież kolorowe damskie torebki szyte ze skórzanych resztek.

Jak się to robi? Po prostu resztki różnych tkanin tnie w niewielkie, w miarę regularnego kształtu kawałki i zszywa je ze sobą na maszynie od lewej strony. Początkującym najłatwiej zaczynać od kwadratów. Nie ma wedy problemu z dopasowaniem długości krawędzi, można zaś bardziej skupić się na kompozycji i kolorze.

Najważniejszy jest pomysł. Można, oczywiście wszystkie kawałki potraktować równo- rzednie. W przypadku małych kwadracików, gdy przeważają tkaniny jednobarwne, bez deseni, efekt może nawet być dobry

Po naszej informacji na temat patchworków otrzymaliśmy prośby o większy materiał, poświęcony powracającej modzie na te - jak to określa słownik wyrazów obcych - tkaniny do wystroju wnętrza, wykonane poprzez zszycie kawałków materiałów o różnych kształtach, rozmiarach i kolorach.

Sposób ten jednak pozbawia nas przyjemności wymyślania wzorów

A wzory w patchworku to największa radość i niespodzianka. Powycinane kolorowe kawałki

całością. Wyobraźmy sobie, że z czterech różnych tkanin wycinamy cztery trójkąty i tak je zszywamy, by stykały się wierzchołkami. W ten sposób powstaje „moduł” w postaci kwadratu. Wzór

ze sobą wielu kwadratów typu A i B.

Możliwość jest wręcz niezliczona ilość, niemal jak w kalejdoskopie. Wystarczy odwołać się

ZNÓW PATCHWORKI

to jakby szkielet w kalejdoskopie. Te same, w różny sposób poszywane elementy, mogą się ułożyć w zupełnie odmienne motywy.

Pierwszym etapem wtajemniczenia w tworzenie wzorów jest zestawianie elementów tego samego kształtu na zasadzie mozaiki.

Kolejny stopień trudności, to posługwanie się jakimś „modułem”, czyli powtarzającą się

uzyskany po zszyciu ze sobą wielu takich „modułów” może być na przykład zygzakowaty, czego z jednolitych kwadratów nie udało by się uzyskać.

Zabieg zilustrowano na zamieszczonych obok rysunkach. Kwadraty numer 2, 3, 4, 5 to inne wersje ułożenia elementów z kwadratu nr 1. Kwadraty A i B to również ułożone te same kawałki. Naszkicowane desenie używano po odpowiednim zszyciu

do wyobraźni. Z punktu widzenia kolorystyki wzór oprócz można na kontrastie, albo zamknąć całość w kilku odcieniach jednej barwy. Jeśli nasze resztki w żaden sposób ze sobą nie współgrają, można zszyc całość zanurzyć w rozrzedzonej farbie do tkanin. Farba musi być na tyle słaba, by nie przykryła wzoru i nie ujednoliciła barwy różnych kawałków, lecz tylko lekko je stonowała.

Wróćmy do samego zszywania. Powstały po lewej stronie szew dobrze jest od razu rozprasować, ponieważ gładkie grupy kawałków można łatwiej mierzyć, dopasowywać i zszywać z następnymi. Gdy patchwork osiągnie żadaną wielkość, układamy go na jednolitej tkaninie, najlepiej na zwykłym płótnie i naszywamy na tę „podpinkę”. Robimy to na zasadzie przystębnowania poszczególnych kawałków do podłoża, wzdłuż szwów, którymi zostały ze sobą połączone. Brzegi patchworku możemy obszyc taśmą lub paskiem materiału.

cd. na str. 23

TORMET
OFICJALNY SPRZEDAWCA
STOLBUD
SOKÓŁKA S.A.

OKNA DRZWI

• DREWNIANE • Z TWORZYW WSZYSTKIE WYMIARY I KSZTAŁTY

HURT - DETAL GRZEJNIKI CO KOTŁY CO

I INNE WYROBY DLA DOMU
83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 62
tel. 682-30-75
tel./fax 682-35-52

ALDIS S.A.

Z Aldisem w Twoim domu zatrzymasz ciepło i pieniądze!

ENERGOOSZCZĘDNE systemy grzewcze

SOPÓT, AL. Niepodległości 659, tel. (058) 561-47-37
WEJHEROWO, ul. I Bryg. Panc W.P.10 tel. (058) 672-57-34
SZCZECIN, ul. Piłsudskiego 30, tel. (091) 89-26-82
BYDGOSZCZ, ul. Fordońska 120, tel. (052) 45-33-18

CDimplex GRZEJNIKI KONWEKCYJNE PIECE AKUMULACYJNE
JUNKERS PIECE GAZOWE C.O. TERMY PRZEPLYWOWE
RADSON GRZEJNIKI C.O.
SIEMENS PRZEPLYWOWE OGRZEWACZE WODY

Wierzyć na słowo

Nadchodzi właśnie ta pora roku, w której miniaturowi rozbójnicy sięgają największe spustoszenie. Ich ofiarami są ludzie na całym świecie i wprawdzie większość z nich wraca do zdrowia, niemniej jednak bywają również liczne przypadki śmiertelne. Chodzi o wirusy powodujące przeziębienia, zwane rhinowirusami. Katar i zapalenie dróg oddechowych, nawet jeśli na ogół zagrażają ludzkiemu życiu, potrafią okresowo dziesiątkować całe społeczności. Medycyna jest

większych dawek z, bądź co bądź, błahych powodów może nie być obojętne dla organizmu. Ludzie więc leczą się sami na dziesiątki rozmaitych sposobów, a efekty kuracji wciąż bardziej zależą od indywidualnej odporności chorego niż od terapii.

To się może niebawem zmienić. Nareszcie pojawiły się realne szanse na wyalenie czegoś skutecznego przeciwko katarowi i pokrewnym przypadłościom. Udało się już jako tako poznać mechanizm działania wirusów, a także ich budowę. Naukowcy z uniwersytetu Purdue w Stanach Zjednoczonych określili kompletną trójwymiarową strukturę molekularną rhinowirusów.

Lekarstwa na miarę

bezsilna, co zresztą znalazło wyraz w powiedzeniu, że „katar nie leczony trwa tydzień, a leczony... siedem dni”.

Dlaczego właśnie z kataru nie można sobie poradzić, skoro udało się skutecznie ograniczyć, a nawet pokonać inne wirusowe choroby, jak ospę, odrę czy polio? Otóż rhinowirusów nie udało się dotąd pokonać nie dlatego, że medycyna lekowała je sobie, lecz ponieważ jest ich całe mnóstwo. Ospę czy odrę powoduje jeden określony wirus, polio wywołują trzy znane nauce odmiany, natomiast przeziębienia są rezultatem działania przynajmniej setki rozmaitych rhinowirusów. Aby się przed nimi zabezpieczyć trzeba by wyprodukować tyle różnych szczepionek, bowiem te, które udarniają przeciwko jednemu, są zupełnie nieskuteczne wobec innych. Na dodatek jeszcze posiadające odmiany stosunkowo łatwo ulegają mutacjom i szczepionki przestają skutkować.

W dodatku rozpoznanie, w którym akurat wirusem ma się do czynienia, jest pracochłonne; kosztowne i długotrwałe. Wobec masowości zachorowań prowadzenie takich badań jest praktycznie niemożliwe.

Pewne nadzieje na leczenie przeziębienia związane są z cudownym lekiem interferonem, ale - póki co - jest on bardzo kosztowny w produkcji, a poza tym używanie go w

Wiadomo było od dawna, że wirusy nie są w stanie rozznaczać się same. Aby to uczynić, muszą dostać się do wnętrza żywej komórki, dokonać „falszerstwa genetycznego” - to znaczy spowodować, by ta zamiast powiełać własną swoją strukturę, wytwarzała nowe wirusy na podstawie matrycy dostarczonej przez intruza.

Otóż sprytnie te bestyjkę czynią to poprzez wykorzystanie naturalnych mechanizmów, jakie istnieją w żywych komórkach. Każda z nich posiada wiele tak zwanych „receptorów” - jakby „wejść”, którymi dostają się do jej wnętrza różnego rodzaju substancje niezbędne do normalnego funkcjonowania. Na przykład hormony wzrostu, insulina itd. Receptor, to rodzaj „zamka”, który można otworzyć wtedy dopiero, gdy posiada się odpowiednią „kluczyk”. Tym kluczem jest odpowiednia struktura molekularna, pasująca akurat do takiego, a nie innego „wejścia”. Różne komórki organizmu wyposażone są w liczne, ale specyficzne dla siebie „zamki”.

Wirusom udało się podrobić molekularne „klucze”, otwierające im dostęp do wnętrza poszczególnych komórek. Potencjalnie tych kluczyk mogło być tyle, ile jest typów receptorów w komórkach organizmu. Na szczęście jednak tak nie jest. Naukowcy stwierdzili, że wszystkie rhinowirusy np. korzystają z dwóch zaledwie

receptorów, do których udało im się dopasować „wytrychy”. Na dodatek ponad 80 procent z nich korzysta z jednego tylko receptora.

Kiedy udało się poznać strukturę molekularną receptora i pasującego do niego klucza, należało znaleźć i wyprodukować odpowiednie antyciała, zdolne do zablokowania „zamka”. Jeśli wszystkie receptory - rozumowano - zostaną zablokowane, wirusy będą bezsilne.

„Szkrojono na miarę” leki, których zadaniem było zablokowanie dostępu wirusom, a następnie zakroplono je do nosów grupie ochotników. Pojem poddano ich działaniu rhinowirusom. To samo uczyniono z nie uodpornioną grupą porównawczą. W efekcie kataru nabawili się... wszyscy, z tym, że u ludzi wcześniej uodpornionych wystąpił on z dwudniowym opóźnieniem i przebiegał znacznie łagodniej. Jak na początek był to rezultat nadzwyczaj obiecujący. Naukowcy doszli do wniosku, że widocznie nie wszystkie receptory udało im się skutecznie zablokować, stąd też jakaś część rhinowirusów przeniknęła do wnętrza komórki i wywołała infekcję, ale już znacznie łagodniejszą.

Obecnie prowadzone są dalsze intensywne badania nad nowymi antyciałami, które być może pozwolą lepiej chronić organizm przed wirusami, a jednocześnie same nie wywołują ujemnych skutków ubocznych. (W przypadku tego rodzaju eksperymentów można wywołać niepożądane reakcje immunologiczne).

Należy też sprawdzić, czy długotrwałe zablokowanie receptorów nie odbije się negatywnie na organizmie. Skoro natura umieściła tam te receptory to po to, żeby coś się przez nie do wnętrza przedostało. Wirusy korzystają z nich tylko na zasadzie nieproszonych gości. Leki przeciwko katarowi mogą się okazać zbyt skuteczne. Wprawdzie uchronią nas one przed niemiłym kichaniem, jednak mogą nas wpędzić w coś znacznie gorszego. Może jednak lepszy będzie katar nie leczony?

Barbara Lemkowska

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA sp. z o.o.
DACH - DEK
83 - 000 Pruszcz Gdański, ul. Łukasiewicza 2
tel./fax 682-35-59, 682-22-51 wew. 224
090 503890, 0602 220629

OFERUJE PAŃSTWU POKRYCIA DACHOWE RENOLOWANYCH FIRM KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH W NAJSZERSZYM WYBORZE

- ➔ Dachówki ceramiczne
- ➔ Dachówki cementowe
- ➔ Gąsiorzy do dachówek
- ➔ i element zestaw asortymentowy
- ➔ Płaskie wentylujące pokrycie dachowe
- ➔ Folie dachowe (zastępujące deski i papy)
- ➔ Bitumiczne płyty faliste
- ➔ Okna i wyłazy dachowe
- ➔ Okna standardowe
- ➔ Rynny PVC
- ➔ Schody stychowe
- ➔ Środki do konserwacji pokryć dachowych

SERDECZNIE ZAPRASZAMY pn.-pt. 8.00-17.00 sobota 9.00-13.00

PIECE CO na miarę dla domków, szkół, szpitali, przedsiębiorstw

€ komet Pleszew + Polska Technika Grzewcza

Najtańsza eksploatacja - ładowanie mialu 1 raz na 24 godziny, od 12 do 2000 kW

SUPER - ekologiczne - komfortowe + technika i wygoda XXI w. oraz inne opalane m.in. odpadami drewna - trocinami - olejem - gazem-koksem-węglem pełna automatyka wydajności - inny sprzęt - betonarki, kompresatory, wentylatory - dmuchawy-ogrzewacze, pompy - hydrofony

CENY FABRYCZNE - POLECA PH „AMET” Tczew, ul. Gdańska 7 i Skromna 10
tel. 31 31 88, 31 23 38, tel./fax 31 17 47